

Кәсіптік стандарт: «Әуе тасымалын ұйымдастыру»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы: "Әуе тасымалдарын ұйымдастыру" кәсіптік стандарты "Кәсіптік біліктілік туралы" ҚР Заңының 5-бабына сәйкес әзірленді, білім беру бағдарламаларын қалыптастыруға, оның ішінде кәсіпорындарда персоналды оқытуға, білім беру ұйымдары қызметкерлері мен түлектерінің кәсіптік біліктілігін тануға және ұйымдар мен кәсіпорындарда персоналды басқару саласындағы кең ауқымды міндеттердің шешімдеріне қойылатын талаптарды белгілейді. Әуе тасымалын ұйымдастыру бойынша қызмет көрсетеді.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) әуе компания шарттары – жолаушыларды, багажды және почтаны әуеде тасымалдау кезінде қолданылатын авиакомпания белгілеген шарттар, нұсқаулықтар және технологиялар, сондай-ақ тарифтерді қолдану шарттары, стандарттар, жолаушылар мен багажға қызмет көрсету нұсқаулары, жолаушылардың өтініштерін, шағымдары мен талаптарын қарау тәртібі;

2) Әуе тасымалдары – жеке және заңды тұлғалардың жолаушыларды, багажды, жүктерді және почта жөнелтілімдерін әуе кемесімен тасымалдау жөніндегі қызметі;

3) Багаж – әуе кемесінің бортында тасымалданатын жолаушылардың немесе экипаждың жеке заттары;

4) Багаждың, жүктің зақымдануы (бұзылуы) – тасымалдау кезеңінде багажды, жүкті немесе багаждың бір бөлігін, жүкті жарамсыз күйге келтіру, соның салдарынан оларды өзінің бастапқы мақсаты бойынша толық не ішінара пайдалануға болмайды (өз құндылығын толық не ішінара жоғалтты);

5) Жолаушы билеті (бұдан әрі – билет) – авиакомпания не оның уәкілетті агенттері беретін, жолаушының әуеде тасымалдау шартының талаптарымен танысқанын және жолаушы мен авиакомпания арасында әуеде тасымалдау шартының жасалғанын растайтын жолаушыны тасымалдауға арналған құжат;

6) Жолаушы – экипаж құрамына кірмейтін және әуе тасымалы шартына сәйкес немесе өзге де заңды негіздерде әуе кемесінде тасымалданатын жеке тұлға;

7) Жолаушыларға қызмет көрсету – жолаушылардың әуе тасымалын ресімдеуге және жүзеге асыруға және оларға қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған қызметтердің міндетті ассортиментін ұсынуға байланысты рәсімдерді орындау жөніндегі пайдаланушының қызметі;

8) Жүкқұжат (Air Waybill) – әуе тасымалы, оның шарттары мен жүкті әуе желілері арқылы тасымалдауға қабылдау шартының жасалғанын куәландыратын әуе тасымалы құжаты;

9) Жүк – почтаны, борттық қорларды және багажды қоспағанда, әуе кемесінің бортында тасымалданатын кез келген мүлік;

10) Қате жөнелтілген багаж – абайсызда немесе зейін қыймағандықтан жолаушылар мен экипаждан қамт қойған багаж;

11) Қарап тексеру – қауіпті заттар мен бұйымдардың, сондай-ақ жолаушыларға азаматтық әуе кемелерінде тасымалдауға тыйым салынған есірткінің барлық түрлерін сәйкестендіру және/немесе анықтау үшін арналған техникалық құралдарды қолданумен жүргізілетін іс-шаралар кешені;

12) Рейс – маршруттың бастапқы пунктінен соңғы пунктіне дейін бір бағытта орындалатын әуе кемесінің ұшуы (кесте бойынша немесе кестеден тыс);

13) Талап етілмеген багаж – багаж белгісінде көрсетілген межелі әуежайға (пунктке) келген және жолаушы алмаған немесе талап етілмеген багаж;

14) Тез бұзылатын жүк – сақтау және тасымалдау кезінде ерекше жағдайларды талап ететін өсімдік немесе жануар тектес өнімдер, оларды өңдеуден алынған өнімдер, тірі өсімдіктер, балық өсіру материалы;

15) Трансфер – әуе тасымалы шартына сәйкес ауысып отыру әуежайына дейін бір рейспен орындалатын тасымал, ал одан әрі тасымал сол немесе өзге авиакомпанияның басқа рейсімен жүзеге асырылады;

16) Тіркелген багаж – сақталуын авиакомпания өз жауапкершілігіне алып, тасымалдауға қабылдаған және ол жүк түбіртегі мен жүк белгісін берген жолаушы багажы;

17) Уәкілетті агент – әуе кемесінің пайдаланушысын білдіретін, осы пайдаланушының әуе кемесінің, экипаждың, жолаушылардың, багаждың, жүктердің, почтаның және борттық қорлардың келуіне, жөнелтілуіне және ресімделуіне байланысты рәсімдерді орындау кезінде ол тікелей уәкілеттік берген немесе оның атынан әрекет ететін тұлға.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АА – азаматтық авиация

2) АҚБЖ – авиациялық қауіпсіздікті басқару жүйесі (Security Management System, SEMS)

3) ӘК – әуе кемесі

4) ӘКК – әуе кемесінің командирі

5) ҚР – Қазақстан Республикасы;

6) СБШ – салалық біліктілік шеңбері;

7) ҰҚБЖ – ұшу қауіпсіздігін басқару жүйесі (Safety Management System, SMS);

- 8) ЭҚЖЖ – экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші.
 9) БА – біліктілік анықтамалығы;
 10) БТБА – бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы;

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Әуе тасымалын ұйымдастыру
 5. Кәсіптік стандарттың коды: H52232087
 6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:
 H Көлік және қоймалау
 52 Жүктерді қоймаға қою және қосалқы көлік қызметі
 52.2 Қосалқы көлік қызметі
 52.23 Әуе көлігінің қосалқы қызметі
 52.23.2 Әуежайлар қызметтері
 7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Жолаушыларға қызмет көрсетуді, багажды, пошта жөнелтілімдерін және әуе көлігімен тасымалданатын жүктерді өңдеуді ұйымдастыру.
 8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:
 1) Электрокар жүргізушісі - 2 СБШ-нің деңгейі
 2) Жолаушылар тасымалы бойынша агенті - 4 СБШ-нің деңгейі
 3) Авиациялық (жолаушыларды, пошта-жүктерді, халықаралық) тасымалдауды жөніндегі диспетчер - 4 СБШ-нің деңгейі
 4) Қоймалардағы жүк тиеуші - 2 СБШ-нің деңгейі
 5) Тасымалдау құжаттарын өңдеу операторы - 4 СБШ-нің деңгейі
 6) Тасымалдауды ұйымдастыру жөніндегі инженер - 6 СБШ-нің деңгейі
 7) Жүк тиеуші жүргізушісі - 2 СБШ-нің деңгейі
 8) Жүк пен қолжүктерді қабылдап тапсырушы - 3 СБШ-нің деңгейі
 9) Жүктер мен багажды іздестіру жөніндегі агенті - 4 СБШ-нің деңгейі
 10) Жүк тасымалы бойынша агенті - 4 СБШ-нің деңгейі
 11) Ауысым бастығы (көлікте) - 6 СБШ-нің деңгейі
 12) Мамандандырылған әуе көлігі бөлімшелерінің басшылары (басқарушылары) - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Электрокар жүргізушісі»:			
Топтың коды:	8343-3		
Қызмет атауының коды:	8343-3-002		
Кәсіптің атауы:	Электрокар жүргізушісі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	1-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (1-шығарылым) бекіту туралы" 2023 жылғы 1 қыркүйектегі № 364 ҚР Премьер-Министрінің орынбасары - Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. ҚР Әділет министрлігінде 2023 жылғы 7 қыркүйекте № 33389 болып тіркелді. Параграф 440. Электр және автокөлік жүргізушісі		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Мамандандырылған оқу орталықтарының "кара жүргізуші" немесе "жүк тиегіш жүргізуші" курстарынан өткендігі туралы сертификаты		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8343-9-001 - Электрарба жүргізушісі		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жүктер мен багажды тасымалдау бойынша механикаландырылған жұмыстарды орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Электрокардың пайдалану жарамдылығын сақтау 2. Тасымалдау жұмыстарын орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1:			

<p>Электрокардың пайдалану жарамдылығын сақтау</p>	<p>Дағды 1: Жағдайды бақылау және өнімділікті сақтау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Механизмдерге күнделікті қызмет көрсету. 2. Аспаптардың көрсеткіштерін бақылау. 3. Батареялардың зарядталуын тексеру. 4. Тежегіштердің жұмысын тексеру. 5. Жүйелерді реттеу. 6. Ағымдағы жөндеу жұмыстарын жүргізу. 7. Орнату және бөлшектеу жұмыс жабдықтары. <p>2 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүк көтергіштігі 2 тоннаға дейінгі электр машинасын жұмыс күйінде ұстау. <p>3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүк көтергіштігі 2 тоннадан асатын электр машинасын жұмыс күйінде ұстау. <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әуежайлардың аумағы бойынша жүкті тасымалдауға арналған көтергіш тетіктермен немесе тіркеме құрылғылармен жабдықталған, жүк көтергіштігі 2 тоннаға дейінгі электрокарларды жұмыс жағдайында ұстау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Электр автомобильдерінің батареяларын зарядтау уақыты мен әдістері. 2. Негізгі түйіндердің құрылымы. 3. Батареяларды пайдалану жөніндегі нұсқаулықтың талаптары. 4. Қозғалтқыштың іштен жану жұмыс принципі. 5. Жұмыс жабдықтары мен құрылымдық элементтерді тазалау ережелері мен тәсілдері. 6. Ауысым бойынша электрокарларды қабылдау және беру ережесі.
<p>Еңбек функциясы 2: Тасымалдау жұмыстарын орындау</p>	<p>Дағды 1: Жүктерді тасымалдау және олардың сақталуын қамтамасыз ету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыстарды жүргізудің технологиялық процесіне сәйкес тапсырмаларды орындау. 2. Радиотехникалық, электрондық және навигациялық жабдықтарды пайдалану. 3. Орнату мен бекітуді тексеру. 4. Жүк көтергіштігі бойынша шектеулерді бақылау. 5. Манипуляциялық белгілерді басшылыққа алу. <p>2 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүк көтергіштігі 2 тоннаға дейін электр карасын басқару. <p>3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүк көтергіштігі 2 тоннадан асатын электр карасын басқару. <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әуежай аумағы бойынша жүк көтергіштігі 2 тоннадан асатын электр карасын басқару. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тиеу ережелері және жүктерді түсіру, төсеу және ауыр салмақты және ірі габаритті жүктерді бекіту. 2. Жүктердің рұқсат етілген өлшемдері. 3. Объектілердің сызбасы және қойма орындарының нөмірленуі. <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тиеу ережелері және жүктерді түсіру, төсеу және ауыр салмақты және ірі габаритті жүктерді бекіту. 2. Жүктердің рұқсат етілген өлшемдері. 3. Әуе кемелеріне техникалық қызмет көрсету кезінде арнайы көліктердің жақындау, жөнелту және маневр жасау схемасы. 4. Әуеайлақ бойынша жүру ережесі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>талап етілмейді</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етпейді	
	Дағды 2: Қауіпсіздік шараларын сақтау	Машықтар:	
		1. Жеке қорғаныс құралдарын қолдану. 2. Әуеайлақ бойынша қозғалыс және ӘК-ге кіру және кету қағидаларын орындау. 3. Объект бойынша жылдамдық пен қозғалыс схемаларын шектеу. 4. Штаттан тыс жағдайлар пайда болғанда жұмысты тоқтату. 5. Жәбірленушіге алғашқы көмек көрсету.	
		Білімдер:	
		1. Еңбекті қорғау және өндірістік санитария ережелері. 2. Әуеайлақ бойынша қауіпсіз жылжу жөніндегі нұсқаулық. 3. Жұмысты авариялық тоқтату тәсілдері. 4. Жеке қорғаныс құралдарына қойылатын талаптар. 5. Ауыр және ірі жүктерге арналған манипуляциялық белгілер. 6. Өткізу және объектішілік режим талаптары. 7. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы талаптар.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етпейді	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Бейімділік Жауапкершілік Командада жұмыс істей білу Тәртіптілік Дәлдік Төзімділік пен еңбексүйгіштік Үнемді өндіріс		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. ҚР Еңбек кодексі. 2. Жолаушыларды, багажды, жүк-багажды және почта жөнелтілімдерін темір жол көлігімен тасымалдау қағидаларын бекіту туралы. ҚР Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 30 сәуірдегі № 545 бұйрығы. 3. ҚР халықаралық әуежайларында багажды, пошта жөнелтілімдерін және жүктерді әуе көлігімен тасымалдау және өңдеу жөніндегі бірыңғай талаптар мен технологиялық рәсімдерді бекіту туралы. ҚР Инвестиция және даму министрінің 2015 жылғы 27 қарашадағы № 1117 бұйрығы.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Жүк пен қолжүктерді қабылдап тапсырушы	
10. Кәсіптің карточкасы «Жолаушылар тасымалы бойынша агенті»:			
Топтың коды:	4221-0		
Қызмет атауының коды:	4221-0-005		
Кәсіптің атауы:	Жолаушылар тасымалы бойынша агенті		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Әуе тасымалдауларын ұйымдастыру	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	авиация саласындағы жұмыс өтілі 1 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	4221-0-002 - Жолаушыларға жерде қызмет көрсету агенті		

Қызметтің негізгі мақсаты:	Әуе кемесінің жолаушыларына қызмет көрсету, олардың багажы мен қол жүгін өңдеу	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жолаушыларды тіркеу, багажды және қол жүгін ресімдеу 2. Әуе кемесіне қонуды және жолаушылардың күтуін ұйымдастыру 3. Келген жолаушылардың кездесуі 4. Халықтың мобильділігі төмен топтарына жататын жолаушыларға қызмет көрсету (PRM)
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Жолаушыларды тіркеу, багажды және қол жүгін ресімдеу	Дағды 1: Билеттерді тіркеу және багажды ресімдеу	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс орнын ұйымдастыру. 2. Жолаушыларды тіркеуді автоматтандырылған және қолмен жүргізу. 3. Бекітілген жұмыс технологиясына және авиакомпаниялардың талаптарына сәйкес авиабилеттерді, багажды, жолаушылардың қол жүгін тіркеу. 4. Тасымалдау құжаттарының және жолаушылардың жеке басын куәландыратын құжаттарының ресімделуін тексеру. 5. Авиакомпаниялар белгілеген багажды және жолаушылардың қол жүгін тасымалдау нормаларын сақтау, нормативтен тыс және ақылы багажды ресімдеу. 6. Жолаушыларға міндетті стандартты сұрақтар қою. 7. Жолаушыларды әуе тасымалының ережелері мен шарттары туралы хабардар ету. 8. Трансферлік жолаушыларға арналған орындарды брондау. 9. Жолаушыларды тіркеу және багажды ресімдеу жүйелеріне енгізілген деректердің дұрыстығын бақылау. 10. Отырғызу талондарын, багаж тегтерін, жолаушылар және багаж ведомостарын шығару. 11. Рейске қызмет көрсету аяқталғаннан кейін ұшу құжаттамасының пакетін жинақтау. 12. Халықтың мобильділігі төмен топтарына (PRM) жататын еріп жүрмейтін балаларға, жолаушыларға қызмет көрсетуді ұйымдастыру. 13. Жасырын қауіпті жүктерді анықтау.
		Білімдер:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Авиакомпаниялар ұсынатын жолаушылар мен багажды тіркеу ресімдері. 2. Еріп жүрмейтін балаларға, халықтың аз қозғалатын топтарына (PRM) жататын жолаушыларға, балалары бар жолаушыларға, трансферлік жолаушыларға және қызмет көрсетудің жоғары класты жолаушыларына және жүкті әйелдерге қызмет көрсету қағидалары. 3. Тасымалдау құжаттарын ресімдеу ережелері. 4. Қауіпті жүктерді тасымалдау ережелері. 5. Багаждың ерекше санаттарын ресімдеу және өңдеу түрлері мен ережелері. 6. Багажды тіркеу және ресімдеудің автоматтандырылған жүйелерімен жұмыс істеу принциптері. 7. Іскерлік қарым-қатынас этикасы. 8. Объектішілік және өткізу режимдерінің талаптары. 9. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етілмейді

	<p>Дағды 2: Байланысты қызметтермен және экипажбен өзара әрекеттесу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Топтық тасымалдарды және жолаушылардың ерекше санаттарын диспетчерлік сүйемелдеуді жүзеге асыру. 2. Тіркеу нәтижелері бойынша деректерді және жолаушыларды орталықтандыру диспетчерлік қызметіне ұшаққа отырғызғаннан кейін қорытынды деректерді ұсыну. 3. Экипажға ұшу құжаттамасының пакетін ұсыну. 4. Диспетчерлік қызметтерді, авиациялық ұйымның іргелес құрылымдық бөлімшелерін және әуежай қызметін жүзеге асыратын ұйымдарды қонуға кешігіп келген жолаушылар туралы хабардар ету. 5. Жұмыс кезінде анықталған технологиялық процестің бұзылуы туралы басшыға хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Рейстерге қызмет көрсетудің технологиялық карталары. 2. Рейстерге қызмет көрсетудің технологиялық кестелері. 3. Әуе тасымалдарын ұйымдастырумен айналысатын қызметтердің өндірістік құрылымы. 4. Жолаушыларға қызмет көрсету және багажды өңдеу кезіндегі ҰҚБЖ және АҚБЖ талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етілмейді
<p>Еңбек функциясы 2: Әуе кемесіне қонуды және жолаушылардың күтуін ұйымдастыру</p>	<p>Дағды 1: ӘК-не жолаушыларды отырғызуды жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Отырғызу талондарын тексеріп, жолаушылардың қонуға өтуін тіркеу. 2. Автоматтандырылған жүйеде жолаушылардың қонуға өтуін бақылау. 3. Жолаушылардың қол жүгі нормасының әуе тасымалы ережелеріне сәйкестігін тексеру. 4. Жолаушылардың автокөлікке отыруын бақылау. 5. Жолаушыларды ӘК бортына жаяу жүргіншілер жеңі және перрон бойынша алып жүру. 6. Кешіккен жолаушыларды әуе кемесінің бортында жеткізуді ұйымдастыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Рейстерге қызмет көрсетудің технологиялық карталары. 2. Рейстерге қызмет көрсетудің технологиялық кестелері. 3. Әуе тасымалдарын ұйымдастырумен айналысатын қызметтердің өндірістік құрылымы. 4. Отырғызу талонын толтыру ережесі және мақсаты. 5. ӘК-де жолаушылардың қонуын бақылаудың автоматтандырылған жүйесіндегі жұмыс принципі. 6. Багажды және қол жүгін тасымалдау нормалары. 7. Перрон бойымен қозғалу ережелері. 8. Перрон бойымен қозғалу ережелері. 9. Ұшаққа қызмет көрсету кезінде арнайы машиналарға кіру, кету және маневр жасау схемасы. 10. Әуе кемелерінің, арнайы көліктердің және механикаландыру құралдарының қозғалысын перронға орналастыру және ұйымдастыру схемасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етілмейді
<p>Еңбек функциясы 3: Келген жолаушылардың кездесуі</p>		

	<p>Дағды 1: Келген жолаушылардың кездесуі</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жолаушылар трапының (телетрап) сәйкестігін бақылау. 2. Жолаушылардың ӘК - ден шығуын бақылау. 3. Жолаушыларды аэровокзал ғимаратына дейін алып жүру (қажет болған жағдайда). 4. Транзиттік және тасымалдаушы жолаушыларға келесі рейске өту, күзет және паспорттық бақылаудан өту сияқты келесі әрекеттерді түсіндіру. 5. Жолаушыларға әуежайда бағдарлауға көмектесу, жөнелту уақыты мен отырғызу қақпалары туралы ақпарат беру. 6. Жұмыс барысында анықталған технологиялық процестің бұзылуы туралы басшыға хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Рейстерге қызмет көрсетудің технологиялық карталары. 2. Рейстерге қызмет көрсетудің технологиялық кестелері. 3. Транзиттік және трансферлік жолаушыларға қызмет көрсету қағидалары. 4. Перрон бойымен қозғалу ережелері. 5. Ұшаққа қызмет көрсету кезінде арнайы машиналарға кіру, кету және маневр жасау схемасы. 6. Әуе кемелерінің, арнайы көліктердің және механикаландыру құралдарының қозғалысын перронға орналастыру және ұйымдастыру схемасы.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>талап етілмейді</p>
<p>Еңбек функциясы 4: Халықтың мобильділігі төмен топтарына жататын жолаушыларға қызмет көрсету (PRM)</p>	<p>Дағды 1: PRM санатындағы жолаушыларға қызмет көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мүгедектер арбаларының, байланыс құралдарының және PRM санатындағы жолаушыларға қызмет көрсету үшін қажетті басқа да жұмыс жабдықтарының жай-күйін, жарамдылығын және жұмыс істеуін тексеру. 2. "СІР", "VIP", жалпы залдарда PRM санатындағы жолаушыларға қызмет көрсету бойынша функцияларды орындау. 3. PRM санатындағы жолаушыларға жеке қызмет көрсетуді және қажетті жабдықты (кресло - арбалар, әуе кемесінің бортына/бортына отырғызуға/түсіруге арналған автоматтандырылған құралдар және т.б.) ұсыну. 4. PRM санатындағы жолаушыларды бекітілген гинау орнынан тіркеу үстеліне дейін, жылдам тексеру желісі ("FastTrack") арқылы жинақтағыштағы күту аймағына дейін жылжыту және сүйемелдеу. 5. Тіркеу, тексеру, паспорттық және кедендік бақылау рәсімдерінен өту және багажды алу кезінде PRM санатындағы жолаушыларға көмек көрсету. 6. ӘК-ге қонуды және PRM санатындағы жолаушылар мен еріп жүретін адамдарды қарсы алуды жүзеге асыру, оларды перронмен жүру кезінде сүйемелдеу. 7. PRM санатындағы транзиттік және трансферлік жолаушыларға қызмет көрсету. 8. PRM санатындағы жолаушыларға барынша жайлылықты қамтамасыз ету үшін жәрдем көрсету.

		Білімдер:	
		1. Рейстерге қызмет көрсетудің технологиялық карталары. 2. Рейстерге қызмет көрсетудің технологиялық кестелері. 3. Мүмкіндігі шектеулі мобильді және мобильді емес жолаушыларға қызмет көрсету ережелері. 4. Перрон бойымен қозғалу ережелері. 5. Ұшаққа қызмет көрсету кезінде арнайы машиналарға кіру, кету және маневр жасау схемасы. 6. Әуе кемелерінің, арнайы көліктердің және механикаландыру құралдарының қозғалысын перронға орналастыру және ұйымдастыру схемасы.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етілмейді	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Бейімділік Жауапкершілік Ұқыптылық Күйзеліске тұрақтылық Командада жұмыс істей білу Сыпайылық Төзімділік пен еңбексүйгіштік Ауызекі сөйлеу дағдылары Зейінді шоғырландыру және бақылау Клиентке бағдарлау		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. ҚР әуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі туралы. ҚР Заңы. 2. Жолаушыларды, багажды, жүк-багажды және почта жөнелтілімдерін темір жол көлігімен тасымалдау қағидаларын бекіту туралы. ҚР Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 30 сәуірдегі № 540 бұйрығы. 3. ҚР халықаралық әуежайларында багажды, пошта жөнелтілімдерін және жүктерді әуе көлігімен тасымалдау және өңдеу жөніндегі бірыңғай талаптар мен технологиялық рәсімдерді бекіту туралы. ҚР Инвестиция және даму министрінің 2015 жылғы 27 қарашадағы № 1117 бұйрығы. 4. ҚР Еңбек кодексі. 5. Жолаушыларға азаматтық әуе кемелерінде тасымалдауға тыйым салынған қауіпті заттар мен нәрселердің, сондай-ақ есірткінің барлық түрлерінің тізбесін бекіту туралы. ҚР Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің міндетін атқарушы 2023 жылғы 27 шілдедегі № 548 бұйрығы.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	диспетчер	
11. Кәсіптің карточкасы «Авиациялық (жолаушыларды, пошта-жүктерді, халықаралық) тасымалдауды жөніндегі диспетчер»:			
Топтың коды:	3154-0		
Қызмет атауының коды:	3154-0-009		
Кәсіптің атауы:	Авиациялық (жолаушыларды, пошта-жүктерді, халықаралық) тасымалдауды жөніндегі диспетчер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы. ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы Параграф 27. Диспетчер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Әуе тасымалдауларын ұйымдастыру	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	жалпы орта білім, арнайы бағдарлама бойынша оқыту және басқару (өндіріс) процесін жедел реттеу жөніндегі жұмыс өтілі кемінде 3 жыл, оның ішінде осы ұйымда кемінде 1 жыл.)		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	3151-1-007 - Жолаушыларға қызмет көрсету жөніндегі үйлестіруші 3154-0-010 - Тіркелген әуежайларда авиациялық тасымалдауды ұйымдастыру жөніндегі диспетчер	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәуліктік ұшу жоспарына сәйкес тасымалдауды ұйымдастыру қызметінің жұмысын жедел реттеу және үйлестіру	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Организация работы смены 2. Жолаушыларды тіркеуді және багажды ресімдеуді жедел реттеу 3. Жүкті және поштаны өңдеуді жедел реттеу
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Организация работы смены	Дағды 1: Рейске қызмет көрсету процестерін жедел бақылау және реттеу	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс орнының функционалдығын қолдау: байланыс құралдары мен коммуникациялардың, компьютерлердің, бағдарламалық қамтамасыз етудің жарамдылығын, қажетті құжаттаманың болуын тексеру. 2. Рейске қызмет көрсетудің ағымдағы процестері туралы ақпарат алмасуды жүргізу. 3. ӘК қозғалысы туралы ақпарат алу үшін әуежайдың өндірістік-диспетчерлік қызметімен өзара байланыс жасау. 4. Тасымалдауды ұйымдастыру қызметінің барлық бөлімшелерін ауысымға арналған ӘК қозғалыс кестесі, әдеби және бақылаудағы рейстер, кестедегі өзгерістер туралы хабардар ету. 5. Ауысымды қабылдау/беру кезінде рейстерге үздіксіз қызмет көрсету үшін жұмыс барысында аралас қызметтермен өзара іс-қимылды ұйымдастыру. 6. Арнайы техниканы ӘК-ге қызмет көрсету үшін перронға, экипажға, сондай-ақ жалпы, СІР/VІP зал жолаушыларына қызмет көрсету үшін көлікке шақыруды жүзеге асыру. 7. Қазіргі заманғы техникалық құралдарды, коммуникациялар мен байланыстарды, есептеу техникасын пайдалана отырып ақпаратты өңдеу әдістері. 8. Өндірістік процесті және қауіпсіздікті бақылау
		Білімдер:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. ҚР заңнамасының және әуе тасымалдарын ұйымдастыру саласының халықаралық стандарттарының талаптары. 2. Қызмет көрсетілетін компаниялардың талаптары. 3. Бөлімшенің өндірістік қызметінің технологиясы. 4. Коммерциялық жүктеуге қызмет көрсететін технологиялық карталар. 5. Рейстерге қызмет көрсетудің технологиялық кестелері. 6. Әк жүктеуді және орталықтандыруды бақылау қағидаттары. 7. Әуе тасымалын ұйымдастыру бөлігіндегі ҰҚБЖ және АҚБЖ талаптары. 8. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етілмейді
Еңбек функциясы 2: Жолаушыларды тіркеуді және багажды ресімдеуді жедел реттеу		

	<p>Дағды 1: Жолаушыларға қызмет көрсетуге байланысты процестерді басқару және үйлестіру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жолаушылар мен олардың багажын тіркеу желісіндегі агенттердің әрекеттерін үйлестіру. 2. Тіркеудің басталуына, оның аяқталуына, жолаушыларды отырғызудың басталуына байланысты мәселелерді шешу. 3. Тіркеу аяқталғаннан кейін жолаушыларды қосымша қабылдау бойынша сұрақтарды үйлестіру. 4. Ұшулардың жүйелілігін қамтамасыз ету жөнінде шаралар қабылдау. 5. Рейстерді орындауға байланысты қажетті құжаттаманы және есептілікті жүргізу. 6. Жолаушыларға қызмет көрсету сапасы мен қауіпсіздік стандарттарының сақталуын қамтамасыз ету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жолаушылар мен багажды тасымалдау ережелері. 2. Ұшып шығатын және келген жолаушыларға қызмет көрсету технологиясы, багажды өңдеу жөніндегі талаптар. 3. Жолаушыларға қызмет көрсетуге және багажды өңдеуге тартылған лауазымды адамдардың лауазымдық міндеттері. 4. Қызмет көрсетілетін авиакомпаниялардың жолаушыларға қызмет көрсетудегі және багажды өңдеудегі талаптары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>талап етілмейді</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Жүкті және поштаны өңдеуді жедел реттеу</p>	<p>Дағды 1: Жолаушыларға қызмет көрсетуге байланысты процестерді басқару және үйлестіру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тәуліктік ұшу жоспарын уақтылы орындау, жүкті беру / қабылдау мақсатында ЖТҰ ауысымының жеке құрамының қызметін үйлестіру. 2. Жүк және пошта жөнелтілімдерінің есебін жүргізу. 3. Қызмет қызметкерлеріне біркелкі жүктемені қамтамасыз ету мақсатында жүкті өңдеу бойынша жұмыстардың кезектілігі мен көлемін үйлестіру. 4. Жүктеудің логикалық конфигурациясын жүргізу. 5. Басымдықты ескере отырып, жөнелтілімдердің кезектілігін сақтау. 6. Жиынтықтау парағын, жүк манифестін, қауіпті және өзге де арнайы жүктер туралы ӘКК хабарламасын шығару. 7. ӘК жөнелтілімдерінің кешігуін және түсірілуін болдырмау жөнінде қажетті шаралар қабылдау. 8. Рұқсат етілген коммерциялық жүктемені барынша пайдалануды қамтамасыз ету. 9. ӘК бортынан және жөнелтушілерден қоймаға жүкті қабылдау процесін бақылау.

		Білімдер:	
		<p>1. Жүктерді әуе көлігімен тасымалдауды регламенттейтін ҚР халықаралық қағидалары мен нормативтік-құқықтық актілері.</p> <p>2. Қауіпті жүктерді тасымалдау ережелері, жүктердің үйлесімділік кестесі.</p> <p>3. Бағалы, тез бұзылатын жүктерді, жануарларды және өзге де арнайы жүктерді тасымалдау қағидалары.</p> <p>4. Жүктерді жөнелтудің басымдығы.</p> <p>5. Жүк көтергіштігі, техникалық сипаттамалары, ӘК-де жүктерді орналастыру орындары.</p> <p>6. Тасымалдау құжаттарын толтыру және тағайындау ережелері.</p> <p>7. Жүктерді өңдеумен айналысатын адамдардың лауазымдық міндеттері.</p> <p>8. Қызмет көрсетілетін авиакомпаниялардың жүктерді өңдеу бөлігіндегі талаптары.</p> <p>9. УСҚ қызметіне қатысты кеден заңнамасының негіздері.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Жүктерді өңдеу процестерін басқару және үйлестіру	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Бейімділік</p> <p>Жауапкершілік</p> <p>Ұқыптылық</p> <p>Ынтымақтастық және өзара іс-қимыл</p> <p>Тез шешім қабылдай білу</p> <p>Тәртіптілік</p> <p>Дәлдік</p> <p>Ауызекі сөйлеу дағдылары</p> <p>Зейінді шоғырландыру және бақылау</p> <p>Жұмыс процестерін бақылау</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. ҚР әуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі туралы. ҚР Заңы. 2. ҚР азаматтық авиациясында бортсеріктердің жұмысын ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы. ҚР Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 20 наурыздағы № 308 бұйрығы. 3. Жолаушыларды, багажды, жүк-багажды және почта жөнелтілімдерін темір жол көлігімен тасымалдау қағидаларын бекіту туралы. ҚР Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 30 сәуірдегі № 545 бұйрығы. 4. ҚР азаматтық авиациясында ұшуды жүргізу қағидаларын бекіту туралы. ҚР Инвестициялар және даму министрінің міндетін атқарушы 2017 жылғы 28 шілдедегі № 509 бұйрығы. 5. ҚР Еңбек кодексі. 6. Ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз етуге қатысатын авиация персоналының кәсіптік даярлығының үлгілік бағдарламасын бекіту туралы. ҚР Көлік және коммуникация министрінің 2013 жылғы 28 қыркүйектегі № 764 бұйрығы. 7. Әуе кемесінің бортында мінез-құлық қағидаларын бекіту туралы. ҚР Инвестициялар және даму министрінің 2017 жылғы 30 маусымдағы № 416 бұйрығы.</p>		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	ауысым бастығы	
12. Кәсіптің карточкасы «Қоймалардағы жүк тиеуші»:			
Топтың коды:	9333-4		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Қоймалардағы жүк тиеуші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>1-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (1-шығарылым) бекіту туралы" 2023 жылғы 1 қыркүйектегі № 364 ҚР Премьер-Министрінің орынбасары - Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. ҚР Әділет министрлігінде 2023 жылғы 7 қыркүйекте № 33389 болып тіркелді.</p> <p>Параграф 133. Жүк тиеуші</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			

Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	-	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	9333-4-002 - Қойма жұмысшысы	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жүк қоймасында тиеу-түсіру жұмыстарын жүргізу	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жүктерді өңдеу үшін жағдайларды қамтамасыз ету 2. Тиеу-түсіру жұмыстарын жүргізу
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Жүктерді өңдеу үшін жағдайларды қамтамасыз ету	Дағды 1: Қоймаларды, жұмыс орындарын және жабдықтарды дайындау	Машықтар: 3 разряд 1. Жұмыс орны мен қойма алаңдарын тиісті санитарлық жағдайда ұстау. 2. Тасымалдау ережелері мен технологиялық құжаттарға сәйкес жүктерді орналастыру орындарын таңдау және дайындау. 3. Пакеттеу құралдарының дұрыс сақталуын қадағалау. 4. Қойма жабдықтары мен пакеттеу құралдарын пайдалануға жарамдылығын анықтау. 5. Өрттің алдын алу мен сөндірудің бастапқы құралдарын, жеке қорғану құралдарын пайдалану. 6. Өндірісте зардап шеккен адамға алғашқы көмек көрсету.
		Білімдер:
		3 разряд 1. Метрлік жабдықпен жұмыс жөніндегі нұсқаулықтар. 2. Пакеттеу құралдарын пайдалану ережелері. 3. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Тиеу-түсіру жұмыстарын жүргізу	Дағды 1: Жүк орындарын тексеру	Машықтар: 3 разряд 1. Қаптамадағы ақаулар мен ақаулардың болуын анықтау. 2. Сәйкестендіру және арнайы таңбалаудың болуын анықтау. 3. Пакеттерді таразы платформасына орналастыру.
		Білімдер:
		3 разряд 1. Өуе көлігімен тасымалданатын жүктерді буып-түю және таңбалау ережесі. 2. Сәйкестендіру таңбасының мазмұны. 3. Манипуляциялық белгілер мен ақпараттық белгілердің мақсаты. 4. Қауіп белгілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

	Дағды 2: Көлік құралдарын түсіру және тиеу, төсеу, жылжыту, және тиеу	Машықтар:	
		3 разряд 1. Қарапайым тиеу-түсіру құрылғылары мен тасымалдау құралдарын пайдалану. 2. Жүктерді пакеттеу құралдарына, көлік құралдарына тиеу және бекіту. 3. Жүктерді пакеттеу құралдары мен көлік құралдарынан түсіру. 4. Паллеттердегі қаптамалардың тұрақтылығын қамтамасыз ету. 5. Жүктерді сәйкестендіру белгісі бойынша сұрыптау. 6. Таңбалау және арнайы кодтар бойынша қауіпті және басқа да арнайы жүктерді анықтау. 7. Жүктерді сақтау шарттарына сәйкес орналастыру. 8. Қауіпті жүктермен болған оқиғалар кезінде нұсқаулыққа сәйкес әрекет ету. 9. Технологиялық жабдықтың операторларына әртүрлі жүктерді Тиеу, түсіру, жылжыту және қатарға қою кезінде сигналдар беру. 10. Қауіпті сигналдарды беру.	
		Білімдер:	
		3 разряд 1. Жұмыс технологиясы. 2. Қауіпті жүктердің үйлесімділік кестесі. 3. Толтыру парағының және POD мақсаты мен мазмұны. 4. Қоймада және көлік құралдарында төсеу, бекіту, баспана ережесі. 5. Жүк кешені объектілерінің ішінде орын ауыстыру ережесі. 6. Технологиялық жабдық операторының сигнал беру тәртібі. 7. Қоймалардың, тиеу және түсіру аймақтарының орналасуы.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етілмейді	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Ұқыптылық Командада жұмыс істей білу Дәлдік Төзімділік пен еңбексүйгіштік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. ҚР Еңбек кодексі. 2. ҚР халықаралық әуежайларында багажды, пошта жөнелтілімдерін және жүктерді әуе көлігімен тасымалдау және өңдеу жөніндегі бірыңғай талаптар мен технологиялық рәсімдерді бекіту туралы. ҚР Инвестиция және даму министрінің 2015 жылғы 27 қарашадағы № 1117 бұйрығы. 3. Жолаушыларды, багажды, жүк-багажды және почта жөнелтілімдерін темір жол көлігімен тасымалдау қағидаларын бекіту туралы. ҚР Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 30 сәуірдегі № 545 бұйрығы.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Жүк және багажды қабылдап-тапсырушы	
13. Кәсіптің карточкасы «Тасымалдау құжаттарын өңдеу операторы »:			
Топтың коды:	4323-9		
Қызмет атауының коды:	4323-9-019		
Кәсіптің атауы:	Тасымалдау құжаттарын өңдеу операторы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Әуе тасымалдауларын ұйымдастыру	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	4323-9-018 - Жүктің жақындауы мен келуі туралы ақпарат бюросының операторы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жүктерді қабылдау мен беруді құжаттамалық ресімдеу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жүктерді жөнелтуге құжаттарды қабылдау және тіркеу 2. Келген жүктерді тіркеу және құжаттарды беру	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Жүктерді жөнелтуге құжаттарды қабылдау және тіркеу	Дағды 1: Жүк тұтынушыларына кеңес беру	Машықтар:	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Жүкжөнелтушілерді қауіпті және өзге де арнайы жүктерді тасымалдауды қоса алғанда, жүктерді әуе көлігімен тасымалдау қағидалары туралы хабардар ету. 2. Авиакәсіпорындар ұсынатын қызметтерді ұсыну. 3. Тасымалдаушылардың жүк агенттері, кеден агенттері туралы ақпарат беру. 4. Тасымалдауға арналған жүктерді ресімдеу тәртібі мен ережелерін түсіндіру. 5. ӘК қозғалыс кестесі туралы ақпарат беру. 	
		Білімдер:	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Көліктегі қызметті реттейтін заңнамалық және нормативтік құқықтық актілер, нормативтік құжаттар. 2. УСҚ қызметіне қатысты кеден заңнамасының негіздері. 3. Іскерлік қарым-қатынас этикасы. 4. Өндіріс технологиялары. 5. Іс жүргізу негіздері. 6. Қазіргі заманғы техникалық құралдарды, коммуникациялар мен байланыстарды, есептеу техникасын пайдалана отырып ақпаратты өңдеу әдістері. 7. Кәсіпорынның өндірістік көрсеткіштерін есепке алуды жүзеге асыру үшін қажетті бағдарламалық кешендерді пайдалану технологиясы. 8. Жүктерді сақтау және тасымалдау шарттары. 9. Жүктерді әуе көлігімен тасымалдауды ұйымдастыру қағидалары, жүктерді автомобиль және темір жол көлігімен тасымалдау қағидалары. 10. Қауіпті жүктерді тасымалдау ережелері. 11. Авиакәсіпорынның қызмет көрсету бойынша тарифтік саясаты. 12. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы талаптар. 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етілмейді	

	<p>Дағды 2: Жүктерді жөнелту үшін құжаттарды қабылдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүк жөнелтушілерден жөнелтуге дайын жүктер үшін құжаттарды қабылдау. 2. Құжаттарды қабылдаудың технологиялық кестесін сақтау. 3. Қажетті тасымалдау және тауарға ілеспе құжаттардың болуын, олардың дұрыс толтырылуын, рұқсаттардың болуын тексеру. 4. Жүктердің түсуін және берілуін есепке алу жүйесінде құжаттарды қабылдауды тіркеу. 5. Қызметтерге ақы төлеу үшін шоттар жазу. 6. Ерікті немесе мәжбүрлі түрде бас тартқан кезде жүкті беруді ресімдеу. 7. Жөнелту пунктіне арналған құжаттарды мұрағаттауды жүргізу. 8. Жүктерді рейске жинақтау үшін құжаттарды тапсыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көліктегі қызметті реттейтін заңнамалық және нормативтік құқықтық актілер, нормативтік құжаттар . 2. Экспорттық тауарларды ресімдеу кезіндегі кеден заңнамасының талаптары. 3. Жүк тасымалындағы құжат айналымы ережелері . 4. Авиакәсіпорынның қызмет көрсету бойынша тарифтік саясаты. 5. Қазіргі заманғы техникалық құралдарды, коммуникациялар мен байланыстарды, есептеу техникасын пайдалана отырып ақпаратты өңдеу әдістері. 6. Кәсіпорынның өндірістік көрсеткіштерін есепке алуды жүзеге асыру үшін қажетті бағдарламалық кешендерді пайдалану технологиясы. 7. Жүктерді сақтау және тасымалдау шарттары. 8. Жүктерді әуе көлігімен тасымалдауды ұйымдастыру қағидаттары, жүктерді автомобиль және темір жол көлігімен тасымалдау қағидалары. 9. Қауіпті жүктерді тасымалдау ережелері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>талап етілмейді</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Келген жүктерді тіркеу және құжаттарды беру</p>	<p>Дағды 1: Алушыларды жүктің түсуі туралы хабардар ету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қабылдауды ресімдеудің дұрыстығын және орналастырудың мәлімделген сақтау шарттарына сәйкестігін тексере отырып, келіп түскен жүкке құжаттарды алу. 2. Жүк алушыға немесе оның агентіне қол жетімді байланыс құралдарымен жүктің түскені туралы хабарлау: телефон, e-mail және т.б. арқылы алушының немесе транзит жөніндегі агенттің AWB-де көрсетілген жүктің түскені туралы хабардар ету күнінен . 3. Алушыға құжаттарды беру 4. Құжаттарды өңдеудің әр кезеңін жүктерді қабылдау және беру жүйелерінде белгілеу. 5. Импорттық тауарларды, тез бұзылатын, температуралық бақылаумен өткізілетін жануарларды және басқа да арнайы жүктерді алу тәртібін түсіндіру. 6. Трансферлік жүктерді ресімдеу тәртібін түсіндіру. 7. Ақау туралы акті болған кезде қажетті рәсімдер туралы хабардар ету.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көліктегі қызметті реттейтін заңнамалық және нормативтік құқықтық актілер, нормативтік құжаттар. 2. Экспорттық тауарларды ресімдеу кезіндегі кеден заңнамасының талаптары. 3. Жүк тасымалындағы құжат айналымы ережелері. 4. Авиакәсіпорынның қызмет көрсету бойынша тарифтік саясаты. 5. Қазіргі заманғы техникалық құралдарды, коммуникациялар мен байланыстарды, есептеу техникасын пайдалана отырып ақпаратты өңдеу әдістері. 6. Кәсіпорынның өндірістік көрсеткіштерін есепке алуды жүзеге асыру үшін қажетті бағдарламалық кешендерді пайдалану технологиясы. 7. Жүктерді сақтау және тасымалдау шарттары. 8. Жүктерді әуе көлігімен тасымалдауды ұйымдастыру қағидаттары, жүктерді автомобиль және темір жол көлігімен тасымалдау қағидалары. 9. Іскерлік қарым-қатынас этикасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етілмейді
	Дағды 2: Жүкті беруді ресімдеу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүкті беруге рұқсаттарды тексере отырып, жүк алушыдан құжаттарды қабылдау. 2. Авиакәсіпорынның қызметтеріне ақы төлеу үшін кассаға есеп айырысу парағын шығару. 3. Қоймадан жүк алуға рұқсат шығару. 4. Тағайындалған жерге арналған құжаттарды мұрағаттау. 5. Жүктің берілуін тіркеу. 6. "E-Freight" ақпараттық жүйесінде жүкті беру рәсімін жүргізу.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көліктегі қызметті реттейтін заңнамалық және нормативтік құқықтық актілер, нормативтік құжаттар . 2. Экспорттық тауарларды ресімдеу кезіндегі кеден заңнамасының талаптары. 3. Жүк тасымалындағы құжат айналымы ережелері. 4. Авиакәсіпорынның қызмет көрсету бойынша тарифтік саясаты. 5. Қазіргі заманғы техникалық құралдарды, коммуникациялар мен байланыстарды, есептеу техникасын пайдалана отырып ақпаратты өңдеу әдістері. 6. Кәсіпорынның өндірістік көрсеткіштерін есепке алуды жүзеге асыру үшін қажетті бағдарламалық кешендерді пайдалану технологиясы. 7. Жүктерді сақтау және тасымалдау шарттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етілмейді
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Дәлдік Сыпайылық Мейірімділік Ауызекі сөйлеу дағдылары Зейінді шоғырландыру және бақылау Көп мәдениеттілік және ашықтық</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі туралы. Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 15 шілдедегі № 339-IV Заңы. 2. Қазақстан Республикасының азаматтық авиациясында бортсеріктердің жұмысын ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы. Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 20 наурыздағы № 308 бұйрығы. 3. Жолаушыларды, багажды, жүк-багажды және почта жөнелтілімдерін темір жол көлігімен тасымалдау қағидаларын бекіту туралы. Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 30 сәуірдегі № 545 бұйрығы. 4. Қазақстан Республикасының азаматтық авиациясында ұшуды жүргізу қағидаларын бекіту туралы. Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің м.а. 2017 жылғы 28 шілдедегі № 509 бұйрығы. 5. Қазақстан Республикасының Еңбек Кодексі Қазақстан Республикасының Кодексі 2015 жылғы 23 қарашадағы № 414-V ҚРЗ.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Авиациялық тасымалдау жөніндегі маман	
14. Кәсіптің карточкасы «Тасымалдауды ұйымдастыру жөніндегі инженер»:			
Топтың коды:	2432-0		
Қызмет атауының коды:	2432-0-003		
Кәсіптің атауы:	Тасымалдауды ұйымдастыру жөніндегі инженер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы "Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. ҚР Әділет министрлігінде 2020 жылғы 31 желтоқсанда № 22003 болып тіркелді. Параграф 49. Инженер-технолог (Технолог)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Көлік қызметтері	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	I санат: кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және II санатты инженер - технолог лауазымындағы жұмыс өтілі кемінде 2 жыл; II санат: кадрлар даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білімі және санаты жоқ инженер - технолог лауазымындағы жұмыс өтілі кемінде 3 жыл;		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Технологиялық тәртіп пен бақылауды қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Авиациялық тасымалдаудың технологиялық процестерін әзірлеу және енгізу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Авиациялық тасымалдаудың технологиялық процестерін әзірлеу және енгізу			

<p>Дағды 1: Құжаттаманы әзірлеу және қолдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Технологиялық нормативтерді, нұсқаулықтарды, лауазымдық нұсқаулықтарды, схемаларды және басқа да технологиялық құжаттамаларды әзірлеу. 2. Технологиялық процестер мен өндіріс режимдерін түзетуге байланысты технологиялық құжаттамаға өзгерістер енгізу. 3. Өндіріс технологиясын жетілдіру бойынша рационализаторлық ұсыныстарды қарастыру және оларды пайдаланудың орындылығы туралы қорытынды беру. 4. Жолаушыларға қызмет көрсету және жүктерді өңдеу бойынша жұмыстарды орындау тәртібін және операциялық маршрутты әзірлеу және белгілеу. 5. Басқарушы бағдарламаларды әзірлеуге, әзірленген бағдарламаларды жөндеуге, оларды пысықтау процесінде түзетуге, бағдарламалармен жұмыс істеу жөніндегі нұсқаулықтарды жасауға қатысу. 6. Ақпарат және байланыс құралдарымен техникалық жарақтандыруды, жүктерді өңдеу процестерін механикаландыруды және автоматтандыруды, құжаттаманы енгізу жөніндегі іс-шараларға қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өндірістік-шаруашылық және қаржы - экономикалық қызметті реттейтін заңнамалық және нормативтік құқықтық актілер. 2. Технологиялық процестер мен өндіріс режимдерін жобалау жүйелері мен әдістері. 3. Саланың техникалық, экономикалық және әлеуметтік даму перспективалары. 4. Технологиялық процестер мен өндіріс режимдерін жобалау жүйелері мен әдістері. 5. Технологияларды, нормативтік құжаттаманы әзірлеу және ресімдеу жөніндегі басшылық материалдар. 6. Кәсіпорын экономикасы. 7. Өндірістің тиісті саласындағы ғылыми - техникалық жетістіктер және әуе тасымалындағы отандық және шетелдік тәжірибе. 8. Іс жүргізу негіздері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>талап етілмейді</p>
<p>Дағды 2: Жолаушыларға қызмет көрсету, багажды және поштаны өңдеу сапасын бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қызметте технологиялық тәртіптің сақталуын және технологиялық жабдықтың дұрыс пайдаланылуын бақылау. 2. Әр қызметкердің қызметін егжей-тегжейлі жоспарлау үшін "жұмыс күнінің фотосуреттері" әдісін қолдана отырып, жұмыс технологияларының сақталуын бақылау жүйелерін әзірлеу. 3. Ұрлық жағдайларына қатысты қойма процестерінің технологиялық қорғалуын бағалауды жүргізу. 4. Қылмыстық тізбектерді анықтауға және кездейсоқ және қасақана қателіктердің деңгейін анықтауға мүмкіндік беретін статистикалық бақылау жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тасымалдауды ұйымдастыру қызметінің өндірісін ұйымдастыру. 2. Қызметтің өндірістік қызметінің толық технологиясы. 3. Қызметтің өндірістік қуаты. 4. Іскерлік қарым-қатынас этикасы. 5. ҚР еңбек заңнамасының негіздері. 6. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы талаптар.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>талап етілмейді</p>

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:			
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. ҚР өуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі туралы. ҚР Заңы. 2. ҚР азаматтық авиациясында бортсеріктердің жұмысын ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы. ҚР Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 20 наурыздағы № 308 бұйрығы. 3. Жолаушыларды, багажды, жүк-багажды және почта жөнелтілімдерін темір жол көлігімен тасымалдау қағидаларын бекіту туралы. ҚР Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 30 сәуірдегі № 545 бұйрығы. 4. ҚР азаматтық авиациясында ұшуды жүргізу қағидаларын бекіту туралы. ҚР Инвестициялар және даму министрінің міндетін атқарушы 2017 жылғы 28 шілдедегі № 509 бұйрығы. 5. ҚР Еңбек кодексі. 6. Ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз етуге қатысатын авиация персоналының кәсіптік даярлығының үлгілік бағдарламасын бекіту туралы. ҚР Көлік және коммуникация министрінің 2013 жылғы 28 қыркүйектегі № 764 бұйрығы. 7. Өуе кемесінің бортында мінез-құлық қағидаларын бекіту туралы. ҚР Инвестициялар және даму министрінің 2017 жылғы 30 маусымдағы № 416 бұйрығы. 8. Азаматтық және эксперименттік авиацияда деректерді ұсыну мен авиациялық оқиғалар мен оқыс оқиғаларды тергеп-тексеру қағидаларын бекіту туралы. ҚР Инвестициялар және даму министрінің 2017 жылғы 27 шілдедегі № 505 бұйрығы		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	15. Кәсіптің карточкасы «Жүк тиеуші жүргізушісі»:		
Топтың коды:	8343-3		
Қызмет атауының коды:	8343-3-001		
Кәсіптің атауы:	Жүк тиеуші жүргізушісі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Мамандандырылған оқу орталықтарының "жүк тиегіш жүргізушісі"курстарынан өткендігі туралы сертификаты		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8343-3-004 - Қармаушы бар автожүктіегіштердің операторы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Механикаландырылған тиеу-түсіру жұмыстарын орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тиегіштерді техникалық пайдалану 2. Тиегіштерді басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Тиегіштерді техникалық пайдалану	Дағды 1: Тиегіштің жұмыс күйін сақтау	Машықтар:	
		1. Жүк көтергіш техниканы жұмыс күйінде ұстау, оны пайдалану ережелерінің талаптарын орындау. 2. Желіге шықпас бұрын тиегішті сыртқы тексеруден өткізу. 3. Алмалы-салмалы жүк қармайтын айлабұйымдар мен механизмдерді орнатуды және ауыстыруды жүргізу. 4. Тиегіш пен жүк қармау тетіктері мен құрылғыларына жоспарлы-алдын ала жөндеу жүргізуге қатысу. 5. Электр тиегіштердегі аккумуляторды, автотүктегіштердегі газ баллондарын ауыстыруға немесе жанармай құю. 6. Автожүктегіштің, оның механизмдерінің жұмысындағы ақауларды анықтау және оларды жою. 7. Тиегіштерді жөндеуге өтінімдерді ресімдеу.	

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қызмет көрсетілетін тиегіштер мен тиеу-түсіру тетіктері мен олардың агрегаттарының құрылысы туралы негізгі мәліметтер. 2. Қызмет көрсетілетін тиегіштерді пайдалану, монтаждау, іске қосу, реттеу және сынамалау жөніндегі нұсқаулықтар. 3. Жанар-жағармай материалдарының қолданылатын сорттары. 4. Аккумуляторды тиегіш құрылғысы. 5. Аккумулятор өндірісінің негізгі материалдарының атауы. 6. Қышқылдар мен сілтілермен жұмыс істеу ережелері. 7. Тиегіштің жұмысындағы ақаулардың себептері, оның механизмдері және оларды жою әдістері. 8. Электротехника бойынша қарапайым мәліметтер. 9. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етпейді
Еңбек функциясы 2: Тиегіштерді басқару	Дағды 1: Көліктің барлық түрлерінде жүктерді тиеу, түсіру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шектеулі кеңістіктерде маневр жасауды қоса алғанда, тиегішті басқару. 2. Жеке қорғаныс құралдарын пайдалануды қоса алғанда, тиегішпен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтау. 3. Шамадан тыс жүктемені болдырмау үшін жүктің салмағы мен көлемін бағалау. 4. Манипуляциялық белгілерді басшылыққа алу.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пайдаланылған тиегіштің құрылғысы. 2. Көліктің барлық түрлерінде жүктерді тиеу, түсіру тәсілдері. 3. Жүктерді көтеру, орнын ауыстыру және төсеу ережелері. 4. Электротехника бойынша қарапайым мәліметтер. 5. Жергілікті актілер және ұйымның ұйымдастырушылық-өкімдік құжаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етпейді
	Дағды 2: Тасымалданатын жүктердің сақталуын қамтамасыз ету	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Біңғайлы қол жеткізуді қамтамасыз ете отырып, авариялық шығуларға кедергі келтірмей, қойма үй-жайларын ұтымды пайдалана отырып, жүктерді жүк қабылдап-тапсырушылардың, манипуляциялық белгілердің нұсқауларына қатаң сәйкес орналастыруды қамтамасыз ету. 2. Жүктеме диаграммасына сәйкес шанышқыларда жүктің дұрыс орналасуын тексеру үшін жүк тиегіштің рұқсат етілген жүк көтергіштігінен артық салмақпен жүктерді тасымалдауға тыйым салынады. 3. Тегіс емес жерлерде қозғалу, қатты бұрылыстар және қатты тежеуді болдырмау; 4. Егер жүктеме көрінуге кедергі келтірсе немесе еңіспен түссе, кері бағытта қозғалыс жасау. 5. Басшылықпен апат қауіпі бар күрделі маневрлерді орындау.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүктерді тиеу, түсіру тәсілдері. 2. Жүктерді көтеру, орнын ауыстыру және төсеу ережелері. 3. Таңбалау және манипуляциялық белгілерге қойылатын талаптар.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етпейді	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Бейімділік Жауапкершілік Командада жұмыс істей білу Дәлдік Төзімділік пен еңбексүйгіштік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. ҚР Еңбек кодексі. 2. ҚР халықаралық әуежайларында багажды, пошта жөнелтілімдерін және жүктерді әуе көлігімен тасымалдау және өңдеу жөніндегі бірыңғай талаптар мен технологиялық рәсімдерді бекіту туралы. ҚР Инвестиция және даму министрінің 2015 жылғы 27 қарашадағы № 1117 бұйрығы. 3. Жолаушыларды, багажды, жүк-багажды және почта жөнелтілімдерін темір жол көлігімен тасымалдау қағидаларын бекіту туралы. ҚР Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 30 сәуірдегі № 545 бұйрығы.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Жүк пен қолжүктерді қабылдап тапсырушы	
16. Кәсіптің карточкасы «Жүк пен қолжүктерді қабылдап тапсырушы »:			
Топтың коды:	9333-3		
Қызмет атауының коды:	9333-3-001		
Кәсіптің атауы:	Жүк пен қолжүктерді қабылдап тапсырушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	52-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (52-шығарылым) бекіту туралы" 2022 жылғы 15 маусымдағы № 201 ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. ҚР Әділет министрлігінде 2022 жылғы 16 маусымда № 28475 болып тіркелді. 50-параграф. Жүк және багажды қабылдау-тапсырушы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Әуе тасымалдауларын ұйымдастыру	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	9333-3-002 - Қолжүктерді сұрыптаушы 9629-9-004 - Қоймашы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Әуе көліктері тасымалданатын жүк пен багаждарды қабылдау, өлшеу, тиеу, сұрыптау, артығымен тиеу, түсіру, сақтау, беру бойынша жүк және сауда операцияларын ұйымдастыру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жүкті өңдеу 2. Багажды өңдеу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Жүкті өңдеу			

<p>Дағды 1: Жөнелтілетін жүкті өңдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тиеу-түсіру жұмыстарын басқару. 2. Жүктерді қабылдау: ілеспе құжаттарға сәйкес: қаптамалардың санын санау, өлшеу, қаптамалардың жарамдылығын және бар-жоғын және таңбалануын тексеру, қауіпсіздікті тексеруді ұйымдастыру, жүктің түсуін тіркеу. 3. Қоймалық өңдеуді жүргізу: мәлімделген сақтау шарттарына сәйкес қоймалық орындарға орналастыру, мемлекеттік бақылау үшін жүк беру. 4. Жеткізу үшін жүкті жинақтау парағына сәйкес шоғырландырыңыз, қоймалық есептен алыңыз. 5. Қойманы басқарудың жергілікті автоматтандырылған бағдарламасында жұмыс істеу, сондай-ақ "E-Freight" жүк авиатасымалдарын электрондық ресімдеудің және сүйемелдеудің халықаралық стандартын пайдалану. 6. Ұшу жүйелілігінің бұзылуын болдырмау. 7. Қауіпті жүктерді және басқа да арнайы жүктерді қабылдау және өңдеу. 8. Таразылау аспаптары жағдайын, жүк пен багаждарды белгілеуге қажет материалдардың барын, вагондар мен контейнерлерге бекіту-пломбылау құрылғыларын қондыруды бақылау. <p>Білімдер:</p> <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүкті өңдеу кәсіпорнының технологиясы. 2. Жүктер мен багаждарды тасымалдаудың, тасымалдау құжаттарын рәсімдеу тәртібіі. 3. Таңбалаудың түрлері мен мақсаттары. 4. Таразы жабдықтарын пайдалану жөніндегі нұсқаулық. 5. Экспорттық тауарларды жөнелту кезіндегі кеден заңнамасының талаптары. 6. Аумақты емес жүк және ауыр салмақты жүктерді жеткізу жөніндегі нұсқау. 7. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы талаптар.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>талап етілмейді</p>
<p>Дағды 2: ӨК бортынан түскен жүкті өңдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүк манифестіне сәйкес тасымалдаушылардан ӨК бортынан жүкті қабылдау. 2. Қайта сұрыптауды қоспағанда, сұрыптау. 3. Мәлімделген сақтау режимдерін анықтау және сәйкесінше орналастыру. 4. Тасымалдау құжаттары мен есеп беруді рәсімдеу, өндірістік жүк операциялары туралы ақпараттарды жеке электронды есептеу машинасына енгізу. 5. Жүктердің түсуін тіркеу. 6. Ережеге сәйкес қауіпті жүктерді және басқа да арнайы жүктерді қабылдау және өңдеу. 7. Алушыларға жүктерді беруді жүргізу. 8. Жүктерді өңдеу бөлігінде жерүсті қызмет көрсету туралы келісімнің талаптарын орындау.

		<p>Білімдер:</p> <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Импорттық тауарларды ресімдеу кезіндегі кеден заңнамасының талаптары. 2. Жүк тасымалындағы құжат айналымы ережелері. 3. Қауіпті жүктерді тасымалдау және оларға байланысты апаттық жағдайды жою тәртібі. 4. Арнайы жүктердің үйлесімділік кестесі. 5. Жануарларды әуе көлігімен тасымалдау ережелері. 6. Тез бұзылатын жүктерді және температуралық бақылаумен тасымалданатын тауарларды тасымалдау ережесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етілмейді
	<p>Дағды 3:</p> <p>Жүктерді қабылдауды және беруді ұйымдастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ауысым жүктерін қабылдау-тапсырғыштардың жұмысын ұйымдастыру және өндірістік жағдай өзгерген жағдайда қабылдау-тапсырғыштардың жұмысын түзету. 2. Жүктерді қабылдап-тапсырушылардың өндірістік процесс технологияларының ауысуын, жүктердің түсуін және берілуін ресімдеуді сақтауын бақылау. 3. Жүк жөнелтушілерден жүкті қабылдау. 4. ӘК бортынан жүкті қабылдау. 5. ӘК жүктеу үшін жүкті беру. 6. Жүкті жүк алушыларға беру. 7. Бағалы жүктерді қабылдау және беру. 8. Кедендік тексеру және басқа да санкцияланған тексерулер үшін жүк партияларын ұсыну. 9. Түгендеуді ұйымдастыру.
		<p>Білімдер:</p> <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әуе, теміржол және автомобиль көлігіндегі қызметті реттейтін нормативтік құқықтық актілер, нормативтік құжаттар. 2. УСҚ қызметіне қатысты кеден заңнамасының негіздері. 3. Іскерлік қарым-қатынас этикасы. 4. Өндіріс технологиясының негіздері; жүктерді сақтау және тасымалдау шарттары. 5. Жүктерді тасымалдау ережелері. 6. Акті-наразылық жұмыстары жөніндегінұсқау. 7. Жоғалған жүктерді іздеу жөніндегінұсқау. 8. Ішкі еңбек тәртібі ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етілмейді
Еңбек функциясы 2: Багажды өңдеу		

Дағды 1:
Жөнелтілетін багажды
еңдеу

Машықтар:

4 разряд

1. Ілеспе құжаттамада және биркаларда көрсетілген мінезі мен бағыттары бойынша багаж бөлімшесінде багажды тиеуді/түсіруді жүзеге асыру.
2. Багаж бөлімшесінде тиеу-түсіру жұмыстарын жүзеге асыру кезінде жолаушылардың багажына толық сақталуын және ұқыпты қарауын қамтамасыз ету.
3. Жерүсті қызмет көрсету құралдарына багажды төсеу кезінде манипуляциялық белгілер мен арнайы тегтердің талаптарын сақтау, (абайлаңыз шыны, үстіңгі және басқа).
4. Тіркеу тіректерінен сынғыш багажды багаж бөліміне қолмен жеткізу, ірі габаритті багажды ірі габаритті багажға арналған лентамен жөнелту.
5. VIP/CIP залдардағы жолаушылар мен багажға қызмет көрсету рәсіміне сәйкес тіркеу сөрелерінен, VIP/CIP залдарынан багажды және нәзік заттарды багаж бөліміне жеткізу.
6. Багажды қолайсыз ауа-райынан қорғауды қамтамасыз ету
7. BRS (Baggage reconciliation system)жүйесінің сканері арқылы багажды бекіту.
8. Ілінісу / ажырату багаж арбалары композицияны қалыптастыру.
9. Багаж бөлімінен тіркеу аймағына пластикалық науаларды жеткізуді жүзеге асыру.
10. Арнайы жұмыс кезінде қауіпсіз аймақта болу. арнайы көлік қозғалысын ұйымдастыру жөніндегі нұсқаулыққа сәйкес. әуеайлақ бойынша автокөлік және механикаландыру құралдары.
11. Жолаушылардың багажындағы қауіпті заттарды анықтау.
12. Багаждың бүлінуіне, бүлінуіне, ұрлануына, жетіспеуіне, жөнелтілуіне, жоғалуына жол бермеу.
13. Багажды контейнерге салу бойынша талаптарды орындау.
14. Қозғалыс кезінде багаж арбаларынан багаждың құлауын болдырмайтын талаптарды орындау, сондай-ақ басқарылуы мен тұрақтылығын сақтау багажды борт деңгейінен жоғары емес багаж арбаларына тиеуді жүзеге асыру. Зақымдануды болдырмау үшін багажды төменгі қатарын бүйіріне қою (қаттылық қабырғасы).
15. Қонуға келмеген жолаушылардың багажын табу және түсіру.
16. ӘК-де багаждың жүктелуін бақылау.

		<p>Білімдер:</p> <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бағажды өңдеуге арналған жердегі қызмет көрсетудегі IATA нұсқаулары. 2. Жүктің түрлері және оларды өңдеу ережелері. 3. Кәсіпорын бөлімшесінің өндірістік қызметінің технологиясы. 4. Ұшуды қамтамасыз етудің технологиялық кестелері. 5. Құжаттарды тексеру және багаж түбіртегін өңдеуді қоса, багажды тіркеу рәсімдері. 6. Жүктің салмағы мен көлеміне шектеулер. 7. Тасымалдауға тыйым салынған заттардың тізбесі (жарылғыш заттар, өткір заттар, сұйықтықтар және т.б.) 8. Күдікті объектілер немесе қауіпсіздік қатерлері анықталған кездегі іс-әрекеттер. 9. Жапсырмалар мен штрих-кодтарды пайдалануды қоса алғанда, багаж биркаларының түрлері мен мақсаттары. 10. Багажды орауға қойылатын талаптар. 11. Қауіпті жүктерді тасымалдау ережелері. 12. Қызмет көрсететін әуе компаниялардың талаптары. 13. Жүктемені басқару принциптерін түсіну.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етілмейді
	Дағды 2: Келген багажды өңдеу	<p>Машықтар:</p> <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ӘК бортына жеткізілген багажды багаж бөлімшесінде түсіруді жүзеге асыру. 2. Багаж бөлімшесінде тиеу-түсіру жұмыстарын жүзеге асыру кезінде жолаушылардың багажына толық сақталуын және ұқыпты қарауын қамтамасыз ету. 3. Багаж карусельінің лентасына багажды төсеу кезінде манипуляциялық белгілер мен арнайы тегтердің талаптарын сақтау. 4. VIP/CIP залдарында жолаушылар мен багажға қызмет көрсету рәсіміне сәйкес жолаушылардың VIP/VIP багажын өңдеу. 5. Багажды қолайсыз ауа-райынан қорғауды қамтамасыз ету. 6. Жүк арбаларын ажырату. 7. Арнайы көліктің жұмысы кезінде қауіпсіз аймақта болу, арнайы көліктердің қозғалысын ұйымдастыру жөніндегі нұсқаулыққа сәйкес. әуеайлақ бойынша автокөлік және механикаландыру құралдары. 8. Багаждың бүлінуіне, ұрлануына, жетіспеуіне жол бермеу.
		<p>Білімдер:</p> <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Багажды өңдеу бөлігінде жерүсті қызмет көрсету бойынша IATA нұсқаулығы. 2. Бөлімшенің өндірістік қызметінің технологиясы. 3. Багажды қабылдап-тапсырушының жұмыс нұсқаулығы. 4. Багаж түрлері және оларды өңдеу ережелері. 5. Багаж белгілерінің түрлері мен мақсаттары. 6. Технологиялық графиктер рейске қызмет көрсету. 7. Қызмет көрсетілетін авиакомпаниялардың талаптары. 8. Жүктеуді бақылау принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етілмейді
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Жауапкершілік</p> <p>Ұқыптылық</p> <p>Командада жұмыс істей білу</p> <p>Төзімділік пен еңбексүйгіштік</p> <p>Зейінді шоғырландыру және бақылау</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. ҚР Еңбек кодексі. 2. ҚР халықаралық әуежайларында багажды, пошта жөнелтілімдерін және жүктерді әуе көлігімен тасымалдау және өңдеу жөніндегі бірыңғай талаптар мен технологиялық рәсімдерді бекіту туралы. ҚР Инвестиция және даму министрінің 2015 жылғы 27 қарашадағы № 1117 бұйрығы. 3. ҚР әуежайларында жолаушыларға қызмет көрсетуді ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы. ҚР Инвестициялар және даму министрінің міндетін атқарушы 2015 жылғы 24 ақпандағы № 189 бұйрығы 4. Жолаушыларды, багажды, жүк-багажды және почта жөнелтілімдерін темір жол көлігімен тасымалдау қағидаларын бекіту туралы. ҚР Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 30 сәуірдегі № 540 бұйрығы. 5. Жолаушыларға азаматтық әуе кемелерінде тасымалдауға тыйым салынған қауіпті заттар мен нәрселердің, сондай-ақ есірткінің барлық түрлерінің тізбесін бекіту туралы. ҚР Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің міндетін атқарушы 2023 жылғы 27 шілдедегі № 548 бұйрығы.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	бақылау агенті	
	4	Пошта-жүк тасымалдарына қызмет көрсетуді ұйымдастыру жөніндегі агент	
	4	Жолаушылар тасымалына қызмет көрсетуді ұйымдастыру жөніндегі агент	
4	Тасымалдау құжаттарын өңдеу жөніндегі оператор		
17. Кәсіптің карточкасы «Жүктер мен багажды іздестіру жөніндегі агенті»:			
Топтың коды:	4323-9		
Қызмет атауының коды:	4323-9-002		
Кәсіптің атауы:	Жүктер мен багажды іздестіру жөніндегі агенті		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Әуе тасымалдауларын ұйымдастыру	Біліктілік:
	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	4323-3-003 - Әуе кемесінің қызметшісі		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жүк пен багажды іздестіруді ұйымдастыру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Әуе кемесінің жолаушыларына тіркелген багажды беруді ұйымдастыру 2. Жүктерді іздеу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Әуе кемесінің жолаушыларына тіркелген багажды беруді ұйымдастыру	Дағды 1: Багажды беру	Машықтар:	
		1. Жолаушыларға багажды беру орны туралы хабарлау. 2. Багаж түбіртектері мен багаж тегтерінің жолаушылар алған багажға сәйкестігін тексеру. 3. Техникалық құжаттама бланкілерін алу. 4. Жұмыс кезінде анықталған технологиялық процестің бұзылуы туралы басшыға хабарлау. 5. Багажды тасымалдау кезінде ақауларды ресімдеу	

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Келген жолаушыларға қызмет көрсету технологиясы. 2. Ұшу кезінде ұшақтарға техникалық қызмет көрсетудің технологиялық кестесі. 3. Бағажды беру бойынша стандартты рәсімдер мен регламенттер. 4. Сәйкестендіру багаж төгтерінің мақсаты және түрлері. 5. Бағажды есепке алу жүйесінің және багаждың күйін бақылауға арналған компьютерлік бағдарламалардың жұмыс ережелері. 6. Жолаушылардың багажында жасырын қауіпті жүктерді анықтау қағидаттары. 7. Қауіпті заттарды, жануарларды, габаритті емес, ауыр және басқа да арнайы багажды тасымалдау ережесі. 8. Қызмет көрсетілетін авиакомпаниялардың багажды өңдеу жөніндегі талаптары. 9. Жолаушылармен қарым-қатынас этикасы жүйелері. 10. Жолаушылардың багажын тасымалдау бөлігінде кеден заңнамасының талаптары. 11. Бағажды өңдеу бойынша ҰҚБЖ және АҚБЖ талаптары. 12. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етілмейді
	<p>Дағды 2: Бағажды сақтау және іздеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әуежай аумағында қол жүгіне және әуе кемесінің бортында жолаушылар ұмытып кеткен заттарға стандартты құжаттарды ресімдеу. 2. Жолаушы алмаған немесе талап етпеген тіркелген багаж иесін іздестіру. 3. Жолаушыға берілмеген тіркелген багажды іздестіру. 4. Иесіне, жіберілген және құжатсыз багажға іздеу жүргізу. 5. Кедендік ережелерге сәйкес жолаушылардың багажын, қол жүгін және жеке заттарын сақтауды ұйымдастыру. 6. Жолаушылардың багаждың бүлінуіне, жетіспеуіне немесе келмеуіне қатысты өтініштері мен шағымдарын тіркеу. 7. Автоматтандырылған багажды бақылау және іздеу жүйесінде жұмыс істеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бағажды іздеудің стандартты рәсімдері мен ережелері. 2. Бағажды іздестіруге және ақауға өтініштерді толтыру ережесі. 3. Бағаждың дұрыс жұмыс істемеуі және жоғалуы үшін жауапкершілік шектері. 4. Шағым беру мерзімі. 5. Бағажды бақылау мен іздеудің автоматтандырылған жүйесінде жұмыс істеу ережелері. 6. Жолаушылардың багажын тасымалдау бөлігінде кеден заңнамасының талаптары. 7. Іскерлік қарым-қатынас этикасы.
Еңбек функциясы 2: Жүктерді іздеу	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етілмейді

	<p>Дағды 1: Жүктерді іздестіруді ұйымдастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүктерді іздеуге өтінімдерді қабылдау, тіркеу және өңдеу. 2. Межелі пунктте жүкке жедел іздестіру жүргізу, жөнелту және трансфер әуежайларын сұрау. 3. Бақылау жүйелеріндегі жүктердің күйін және есеп беруді тексеру. 4. Іздеу мәселелерін жедел шешу үшін авиакомпаниялармен, жүк қызметтерімен және басқа да мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу. 5. Тұтынушыларға жүктерді іздеу мәселелері бойынша кеңес беру және мәртебе туралы өзекті ақпарат беру. 6. Іздестіру нәтижелері бойынша қажетті құжаттамалар мен есептерді ресімдеу. 7. Жүктердің жоғалу немесе кешігу себептерін талдау және олардың алдын алу бойынша ұсыныстар әзірлеу. 8. Жүктерді өңдеу және іздестіру процестерін жақсарту жөніндегі іс-шараларға қатысу. 9. Шағым бойынша тергеулер мен сот ісін жүргізу үшін іздестіру материалдарын дайындау. 10. Іздестіріліп жатқан жүктердің есебін жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүктерді іздеу әдістері. 2. Багажды және жүктерді тасымалдау ережелері. 3. Жүк тасымалдау құжаттарының нысандары. 4. Жүктерді тасымалдау маршруттары. 5. Жоғалған, бүлінген үшін жауапкершілік шегі жүктерді жеткізу мерзімдерін бұзу. 6. Шағым беру мерзімі. 7. Жүктерді орау және таңбалау ережелері. 8. Қауіпті және өзге де арнайы жүктерді тасымалдау қағидалары 9. Жүк клиенттерімен іскерлік қарым-қатынас этикасы. 10. E-Freight АЖ-де жұмыс істеу принциптері. 11. Өндірістік қызмет технологиясы. 12. Жүктерді өңдеуге тартылған қызметкерлердің лауазымдық міндеттері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етілмейді
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Жауапкершілік Ынтымақтастық және өзара іс-қимыл Күйзеліске тұрақтылық Дәлдік Ауызекі сөйлеу дағдылары Зейінді шоғырландыру және бақылау Көп мәдениеттілік және ашықтық</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. ҚР әуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі туралы. ҚР Заңы. 2. ҚР азаматтық авиациясында бортсеріктердің жұмысын ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы. ҚР Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 20 наурыздағы № 308 бұйрығы. 3. Жолаушыларды, багажды, жүк-багажды және почта жөнелтілімдерін темір жол көлігімен тасымалдау қағидаларын бекіту туралы. ҚР Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 30 сәуірдегі № 545 бұйрығы. 4. ҚР азаматтық авиациясында ұшуды жүргізу қағидаларын бекіту туралы. ҚР Инвестициялар және даму министрінің міндетін атқарушы 2017 жылғы 28 шілдедегі № 509 бұйрығы. 5. ҚР Еңбек кодексі. 6. Ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз етуге қатысатын авиация персоналының кәсіптік даярлығының үлгілік бағдарламасын бекіту туралы. ҚР Көлік және коммуникация министрінің 2013 жылғы 28 қыркүйектегі № 764 бұйрығы. 7. Әуе кемесінің бортында мінез-құлық қағидаларын бекіту туралы. ҚР Инвестициялар және даму министрінің 2017 жылғы 30 маусымдағы № 416 бұйрығы.</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі: 4	Кәсіптің атауы: диспетчер
18. Кәсіптің карточкасы «Жүк тасымалы бойынша агенті »:		
Топтың коды:	4221-0	
Қызмет атауының коды:	4221-0-006	
Кәсіптің атауы:	Жүк тасымалы бойынша агенті	

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Әуе тасымалдауларын ұйымдастыру	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Әуе тасымалын ұйымдастырудағы жұмыс тәжірибесі кемінде 3 жыл.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	3159-0-013 - Жүк әуе тасымалдары қызметінің қызметшісі		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жүктерді тиімді және қауіпсіз өңдеуді қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жүктерді өңдеуді бақылау 2. Жүктерді пакеттеу құралдарын бақылау (ULD) 3. Қауіпті жүктерді өңдеу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Жүктерді өңдеуді бақылау	Дағды 1: Әуежайда жүктерді өңдеу бойынша әуе компанияның талаптарын орындау	Машықтар:	
		1. Әуе компаниясымен келісілген ӘК жерге қызмет көрсету және жұмыс технологиясы туралы стандартты келісім шеңберінде авиакомпанияның талаптарын орындау. 2. Қоймада арнайы жүктердің дұрыс орналасуын және сақталуын қамтамасыз етуді бақылау. 3. Жүк бірліктерінің жинақталуын және қоймадағы жүктердің сұрыпталуын бақылау, жүктерді тасымалдау кезінде ақаулық туралы актілерді жасауға қатысу. 4. Кеден заңнамасына сәйкес жүктің келгені және кеткені туралы кеден ұйымына хабардар етуді қамтамасыз ету.	
		Білімдер:	
		1. Жүктерді өңдеу бөлігінде жерүсті қызмет көрсету туралы ИАТА стандартты келісімінің талаптары. 2. Өндіріс технологиясының негіздері. 3. Жүктерді әуе көлігімен тасымалдауды ұйымдастыру принциптері. 4. Қауіпті, бағалы, тез бұзылатын жүктерді, жануарларды және арнаулы жүктердің өзге де санаттарын әуе көлігімен тасымалдау қағидалары. 5. Қазіргі заманғы техникалық құралдарды, коммуникациялар мен байланыстарды, есептеу техникасын пайдалана отырып ақпаратты өңдеу әдістері. 6. Жүктерді сақтау және тасымалдау шарттары. 7. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы талаптар. 8. Іскерлік қарым-қатынас этикасы. 9. Іс жүргізу негіздері.	
Дағдыны тану мүмкіндігі:		-	
Еңбек функциясы 2: Жүктерді пакеттеу құралдарын бақылау (ULD)			

	<p>Дағды 1: Әуе компанияның пакеттеу құралдарын пайдалану жөніндегі талаптарын орындау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әуе компаниялардың талаптарына сәйкес келіп түскен және жөнелтілген жүк бірліктері туралы авиакомпанияда есептер ұсыну. 2. Түгендеу жүргізу және пакеттеу құралдарының қорларының тиісті қоймалық есебін жүргізу. 3. Жүк бірліктерінің дайындалуын және жүктелуін бақылауды жүзеге асыру. 4. Жүк бірліктеріне тегтерді толтыру және бекіту. 5. ӘК-ге одан жүк бірліктерін тиеуді және түсіруді үйлестіру. 6. Жүк бірліктері мен қосалқы материалдардың сақталуын бақылау. 7. Ақаулы жүк бірліктері мен қосалқы жабдыққа актілер жасау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүктеуді пакеттеу құралдарын бақылау бөлігіндегі стандартты жерүсті қызмет көрсету туралы ИАТА келісімінің талаптары. 2. Өндіріс технологиясының негіздері. 3. Жүктерді пакеттеу құралдарын пайдалану қағидалары. 4. Қазіргі заманғы техникалық құралдарды, коммуникациялар мен байланыстарды, есептеу техникасын пайдалана отырып ақпаратты өңдеу әдістері. 5. Қызметтерді сатуға және қызметтер көрсетуге шарттар, келісімдер мен келісімшарттар жасасуға байланысты құжаттарды ресімдеу тәртібі. 6. Жүктерді сақтау және тасымалдау шарттары. 7. Жүктерді әуе көлігімен тасымалдауды ұйымдастыру принциптері. 8. Қауіпті жүктерді өңдеу және тасымалдау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етілмейді
<p>Еңбек функциясы 3: Қауіпті жүктерді өңдеу</p>	<p>Дағды 1: Қауіпті жүктерді жерүсті өңдеу және тасымалдау жөніндегі қағидаларды бақылау және орындау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қауіпті жүктерді анықтау. 2. ӘК қауіпті жүктерді қабылдау, сақтау және тиеу ережелерінің орындалуын қамтамасыз ету. 3. Қауіпті жүкті өңдеу үшін қажетті жабдықты қамтамасыз ету. 4. Қауіпті жүктерді қабылдау, сақтау, тиеу ережелерінің сақталуын бақылау. 5. Қауіпті жүктерді тасымалдау ережелерін басшылыққа алу.. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қауіпті жүктерді тасымалдауды регламенттейтін ҚР халықаралық ережелері мен нормативтік актілері. 2. Қауіпті жүктерді буып-түюге және таңбалауға қойылатын талаптар. 3. Қауіп белгілері және таңбалау. 4. Қауіпті жүкке тасымалдау құжаттарын толтыру ережесі. 5. Азаматтық әуе кемелерінде қауіпті жүктерді әуе арқылы тасымалдау ережесі. 6. Қауіпті жүкке арналған тауарға ілеспе құжаттарды жинақтау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етілмейді

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Бейімділік Жауапкершілік Ұқыптылық Ынтымақтастық және өзара іс-қимыл Тәртіптілік Дәлдік Ауызекі сөйлеу дағдылары Зейінді шоғырландыру және бақылау Жұмыс процестерін бақылау		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. ҚР әуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі туралы. ҚР Заңы. 2. Жолаушыларды, багажды, жүк-багажды және почта жөнелтілімдерін темір жол көлігімен тасымалдау қағидаларын бекіту туралы. ҚР Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 30 сәуірдегі № 540 бұйрығы. 3. ҚР халықаралық әуежайларында багажды, пошта жөнелтілімдерін және жүктерді әуе көлігімен тасымалдау және өңдеу жөніндегі бірыңғай талаптар мен технологиялық рәсімдерді бекіту туралы. ҚР Инвестиция және даму министрінің 2015 жылғы 27 қарашадағы № 1117 бұйрығы. 4. ҚР Еңбек кодексі. 5. Жолаушыларға азаматтық әуе кемелерінде тасымалдауға тыйым салынған қауіпті заттар мен нәрселердің, сондай-ақ есірткінің барлық түрлерінің тізбесін бекіту туралы. ҚР Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің міндетін атқарушы 2023 жылғы 27 шілдедегі № 548 бұйрығы.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	диспетчер	
19. Кәсіптің карточкасы «Ауысым бастығы (көлікте)»:			
Топтың коды:	1325-1		
Қызмет атауының коды:	1325-1-038		
Кәсіптің атауы:	Ауысым бастығы (көлікте)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы "Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. ҚР Әділет министрлігінде 2020 жылғы 31 желтоқсанда № 22003 болып тіркелді. Параграф 8. Ауысым бастығы Параграф 8. Ауысым бастығы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Көлік қызметтері	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	жоғары арнайы білімі бар АА саласында кемінде 3 жыл жұмыс өтілі болуы керек		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жолаушыларды, багажды, поштаны және жүкті әуе тасымалын ұйымдастыру бойынша ауысымдық өндірістік тапсырмалардың орындалуын қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жолаушыларға қызмет көрсету, жүктердің багажын және поштаны өңдеу бойынша жедел жұмыстарды ұйымдастыру 2. Тасымалдауды ұйымдастыруды жедел бақылау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Жолаушыларға қызмет көрсету, жүктердің багажын және поштаны өңдеу бойынша жедел жұмыстарды ұйымдастыру			

	<p>Дағды 1: Ауысымдағы жұмыстарды жоспарлау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдағы жұмыс жағдайларын, рейстер санын, жабдықтарды, техниканың болуын, ауа райы жағдайларын бағалау. 2. Жеке құраммен ауысым алдындағы талдау жүргізу, басым міндеттерді белгілеу. 3. Қауіпсіздік техникасы, жұмыстарды орындау ерекшеліктері, регламенттеуші құжаттардың талаптары бойынша нұсқама жүргізу. 4. Жұмыс орнында жоғары моральдық атмосфераны сақтау.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>талап етілмейді</p>
	<p>Дағды 2: Ауысым жоспарын орындау бойынша міндеттерді бөлу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ауысым жұмысын құрылымдау, міндеттерді тиімді бөлу. 2. Ауысымның жеке құрамының жұмысына жедел басшылықты жүзеге асыру. 3. Әр қызметкерге олардың тәжірибесі мен біліктілігін ескере отырып, нақты міндеттер тағайындау. 4. Әр тапсырманы орындау үшін нақты мерзімдерді белгілеу. 5. Ақпаратты қызметкерлерге анық және түсінікті жеткізу. 6. Қызметкерлердің ұсыныстары мен ескертулерін ескеру.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>талап етпейді</p>
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тасымалдауды ұйымдастыру қызметінің өндірістік қызметінің технологиясы. 2. Бағынысты қызметкерлердің жұмыс технологиясы және лауазымдық нұсқаулықтары. 3. Рейстерге қызмет көрсетудің технологиялық кестелері. 4. Қызмет көрсетілетін авиакомпанияларды тасымалдау қағидалары. 5. Рейстерге қызмет көрсетуге қатысатын қызметтердің міндеттері. 	
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>талап етпейді</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Тасымалдауды ұйымдастыруды жедел бақылау</p>		

<p>Дағды 1: Жолаушылар мен багажға қызмет көрсету бойынша белгіленген рәсімдер мен стандарттардың сақталуын қамтамасыз ету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жолаушыларды жөнелту жоспарын қамтамасыз ету, ұшулардың қауіпсіздігі мен жүйелілігін қамтамасыз ету бойынша ауысымның жеке құрамының жұмысына жедел басшылықты жүзеге асыру. 2. Жеке құрамның жолаушыларға қызмет көрсету технологиясын өзгертуді және ұшып келетін және ұшып шығатын ӘК-нің багажын өңдеуді нақты орындауын ұйымдастыру және қамтамасыз ету. 3. Ауысым қызметкерлерінің қажетті технологиялық жабдықтармен, көлік құралдарымен перрондық механикаландырумен, жұмыс құжаттамасымен және байланыс құралдарымен қамтамасыз етілуін бақылау. 4. Өндірістік жоспарды орындауға және рейстердің тұрақты жөнелтілуін қамтамасыз етуге бағытталған ауысымның жеке құрамымен тәрбие жұмысын жүргізу. 5. ӘК жөнелтілімдерінің кешігуіне әкеп соққан немесе кешігуіне алғышарттар жасаған технологиялық операцияларды уақтылы орындамау себептері бойынша қызметтік тергеп-тексерулерді талдау және жүргізу және олардың алдын алу жөнінде шаралар қабылдау. 6. Қызметкерлердің өндірістік тәртіпті сақтауын, нормалар мен ережелерді сақтауын бақылау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ҚР әуежайларында жолаушыларға қызмет көрсетуді ұйымдастыру ережесі. 2. Әуе компанияларды тасымалдау ережелері. 3. Қызмет туралы ереже. 4. ҚР еңбек заңнамасының негіздері. 5. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы талаптар. 6. Сапа саласындағы стратегия, саясат және мақсаттар.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 2: Жүкті және поштаны өңдеу бойынша белгіленген рәсімдер мен стандарттардың сақталуын қамтамасыз ету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жерге қызмет көрсету туралы стандартты Келісім шеңберінде авиакомпания талаптарының орындалуын ұйымдастыру және бақылау. Әуе кемелері жүкті өңдеуді қамтамасыз етудегі ауысым қызметін ұйымдастырады және бақылайды. 2. Әуе кемелеріне қызмет көрсетудің және жүктерді қоймалық өңдеудің технологиялық кестелеріне сәйкес тиеу-түсіру жұмыстарының уақтылы және сапалы орындалуын ұйымдастыру және бақылау. 3. Сұрау салу немесе жөнелту кезінде жүкті жедел іздестіруді ұйымдастыру. 4. Жүктер мен құжаттардың алдын ала жинақталуын, сондай - ақ контейнер-паллет жабдығы бар ӘК-де контейнерлер мен паллеттердің алдын ала жинақталуын бақылау. 5. Талаптар мен стандарттарға сәйкес жүктерді, оның ішінде қауіпті жүктерді тиісінше қоймалауды қамтамасыз етуді бақылауды жүзеге асыру. 6. Жүк терминалының аумағында сақталатын жүктерге мерзімді түгендеу жүргізуді қамтамасыз етуді ұйымдастыру.

		Білімдер: 1. Көліктегі қызметті, кәсіпкерлік және коммерциялық қызметті реттейтін заңнамалық және нормативтік құқықтық актілер, нормативтік құжаттар. 2. УСҚ қызметіне қатысты кеден заңнамасының негіздері. 3. Іскерлік қарым-қатынас этикасы. 4. Өндіріс технологиясының негіздері. 5. Іс жүргізу негіздері. 6. Қазіргі заманғы техникалық құралдарды, коммуникациялар мен байланыстарды, есептеу техникасын пайдалана отырып ақпаратты өңдеу әдістері. 7. Қызметтерді сатуға және қызметтер көрсетуге шарттар, келісімдер мен келісімшарттар жасасуға байланысты құжаттарды ресімдеу тәртібі. 8. Жүктерді сақтау және тасымалдау шарттары. 9. Жүктерді әуе көлігімен тасымалдауды ұйымдастыру принциптері. 10. Қауіпті жүктерді өңдеу және тасымалдау ережелері. 11. ҚР еңбек заңнамасының негіздері. 12. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етпейді
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Ұқыптылық Ынтымақтастық және өзара іс-қимыл Тез шешім қабылдай білу Эмоциялық парасат Ауызекі сөйлеу дағдылары Көп мәдениеттілік және ашықтық Клиентке бағдарлау Көшбасшылық	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. ҚР әуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі туралы. ҚР Заңы. 2. ҚР азаматтық авиациясында бортсеріктердің жұмысын ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы. ҚР Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 20 наурыздағы № 308 бұйрығы. 3. Жолаушыларды, багажды, жүк-багажды және почта жөнелтілімдерін темір жол көлігімен тасымалдау қағидаларын бекіту туралы. ҚР Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 30 сәуірдегі № 545 бұйрығы. 4. ҚР азаматтық авиациясында ұшуды жүргізу қағидаларын бекіту туралы. ҚР Инвестициялар және даму министрінің міндетін атқарушы 2017 жылғы 28 шілдедегі № 509 бұйрығы. 5. ҚР Еңбек кодексі. 6. Ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз етуге қатысатын авиация персоналының кәсіптік даярлығының үлгілік бағдарламасын бекіту туралы. ҚР Көлік және коммуникация министрінің 2013 жылғы 28 қыркүйектегі № 764 бұйрығы. 7. Әуе кемесінің бортында мінез-құлық қағидаларын бекіту туралы. ҚР Инвестициялар және даму министрінің 2017 жылғы 30 маусымдағы № 416 бұйрығы. 8. Азаматтық және эксперименттік авиацияда деректерді ұсыну мен авиациялық оқиғалар мен оқыс оқиғаларды тергеп-тексеру қағидаларын бекіту туралы. ҚР Инвестициялар және даму министрінің 2017 жылғы 27 шілдедегі № 505 бұйрығы	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Мамандандырылған әуе көлігі бөлімшелерінің басшылары (басқарушылары)
20. Кәсіптің карточкасы «Мамандандырылған әуе көлігі бөлімшелерінің басшылары (басқарушылары)»:		
Топтың коды:	1325-4	
Қызмет атауының коды:	-	
Кәсіптің атауы:	Мамандандырылған әуе көлігі бөлімшелерінің басшылары (басқарушылары)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Авиатасымалдауды ұйымдастыру қызметі туралы үлгі ереже. ҚР Инвестициялар және даму министрінің міндетін атқарушы 2015 жылғы 26 наурыздағы № 328 бұйрығы. Тасымалдауды ұйымдастыру қызметінің бастығы	

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Көлік қызметтері	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	басшы лауазымдардағы жұмыс өтілі кемінде 5 жыл		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	1325-4-018 - Қызмет бастығы 1325-1-044 - Басшы (басқарушы) (көлікте)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Әуе кемесінің жолаушыларына қызмет көрсетуді, багажды және жүктерді және поштаны өңдеуді басқару		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Әуе тасымалын ұйымдастыру қызметінің жұмысын ұйымдастыру 2. Жолаушыларға қызмет көрсету, багажды, жүктерді және поштаны өңдеу тиімділігін арттыру процестерін оңтайландыру	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Әуе тасымалын ұйымдастыру қызметінің жұмысын ұйымдастыру	Дағды 1: Әуе тасымалын ұйымдастыру қызметінің жұмысын жоспарлау	Машықтар:	
		1. Жолаушыларға қызмет көрсетуді ұйымдастыру, багажды, жүктерді және поштаны өңдеу бойынша қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді мақсаттарды айқындау. 2. Жұмыстарды ынталандыру және қызметтердің сапасы мен бәсекеге қабілеттілігін арттыру мақсатында ұйымдастырушылық-техникалық, экономикалық, кадрлық проблемаларды талдау және шешу. 3. Жаңа техника мен технологияларды енгізу жоспарларын әзірлеуге қатысу. 4. Қолда бар адами және материалдық ресурстарды тиімді пайдалану. 5. Қызметті жетілдіру мәселелері бойынша шаралар қабылдау және ұсыныстар енгізу. 6. Өзгеретін жағдайларға бейімделу және стратегияларды қайта қарау.	
		Білімдер:	
		1. Азаматтық авиация қызметін реттейтін ҚР нормативтік құжаттары. 2. Азаматтық авиацияның халықаралық әуе көлігі ұйымдарының стандарттары мен ұсынылатын тәжірбиесі. 3. Әуежай мен ӘК пайдаланушыларының ережелері мен нұсқаулықтары. 4. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, Еңбек және басқару негіздері. 5. Әуежай қызметін дамыту бағыттарын айқындайтын басшылық материалдар. 6. Әуе тасымалын ұйымдастыру бойынша қызметтердің сапасын жақсартуға бағытталған әзірлемелерді жоспарлау және енгізу әдістері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	

	<p>Дағды 2: Қызметкерлердің қызметін үйлестіру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кадрларды іріктеу мен орналастыруды жүзеге асыру, олардың кәсіби дамуын ынталандыру, еңбек сапасын бағалау және ынталандыру. 2. Технологиялық тәртіптің сақталуын бақылауды қамтамасыз ету. 3. Үздіксіз технологиялық процесті қамтамасыз ету. 4. Тапсырмаларды бөлу және орындау мерзімдерін белгілеу. 5. Жанжалдарды шешу. 6. Қызметте қызметкерлерімен байланыс. 7. Жолаушыларға қызмет көрсету, багажды, пошта жөнелтілімдерін және жүктерді өңдеу бойынша қызметтер көрсету кезінде авиакәсіпорындар мен мемлекеттік органдардың өкілдерімен өзара байланыс жасау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әуежай мен ӘК пайдаланушыларының нормативтік актілері. 2. Қызметкерлердің рөлдері мен міндеттері. 3. Қызметтер арасындағы өзара әрекеттесу үшін қажетті негізгі процедуралар мен хаттамалар. 4. ҚР Кеден кодексінің негізгі ережелері. 5. Ішкі және халықаралық авиарейстерде жолаушыларға қызмет көрсету, багажды және жүктерді өңдеу жөніндегі жұмыстарды орындау үшін қажетті көлемде әуежай жабдығының, есептеу техникасының жалпы құрылысы. 6. Еңбек қатынастарын, демалыс уақытын, еңбекке ақы төлеуді және нормалауды, кепілдіктер мен өтемақыларды реттейтін ҚР заңнамасы. <p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Жолаушыларға қызмет көрсету, багажды, жүктерді және поштаны өңдеу тиімділігін арттыру процестерін оңтайландыру</p>	<p>Дағды 1: Жолаушыларды, багажды, жүктерді және поштаны әуе тасымалдауды ұйымдастыру бойынша жұмыстардың сапасына бақылау жүргізу</p>	<p>талап етілмейді</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ӘК жөнелтілімдерінің кешігуіне әкеп соққан немесе алғышарттар жасаған технологиялық операцияларды уақтылы орындамау себептерін талдау және олардың алдын алу шараларын қабылдау. 2. Орындалған жұмыстардың белгіленген стандарттар мен нормаларға сәйкестігін бағалау. 3. Тасымалдарға қызмет көрсету сапасын арттыруға бағытталған іс-шараларды әзірлеу. 4. Жұмыс сапасын талқылау үшін қызметкерлермен және басқа қызметтермен өзара әрекеттесу. 5. Қызметкерлерді сапа стандарттарына үйрету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Азаматтық авиация қызметін реттейтін ҚР нормативтік құжаттары. 2. Азаматтық авиацияның халықаралық әуе көлігі ұйымдарының стандарттары мен ұсынылатын тәжірибесі. 3. Әуежай мен ӘК пайдаланушыларының жергілікті нормативтік актілері. 4. Рейстерге қызмет көрсетуді қамтамасыз ететін қызметтердің өзара іс-қимыл ережелері. <p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>
		<p>талап етілмейді</p>

	Дағды 2: Өуе тасымалын ұйымдастырудың үздік тәжірибелерін енгізу	Машықтар: 1. Жолаушыларға қызмет көрсетудің, багажды және жүктерді өңдеудің заманауи әдістерін қолдану. 2. Күнделікті операцияларды автоматтандыру үшін технологияны қолдану. 3. Қызмет сапасын жақсарту үшін қызметкерлер мен жолаушылардың, жүк клиенттерінің пікірлерін ескеру. 4. Технологияның озық нысандарын кеңінен енгізу, өндірістік процестерді механикаландыру және автоматтандыру құралдарын қолдану арқылы қызметтердің ұйымдастырылуы мен сапасын жақсарту. 5. Технологиялық процеске түзетулер енгізу.
		Білімдер: 1. Тиімділікті талдау әдістері. 2. Тиімділікті арттырудың заманауи технологиялары мен құралдары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	талап етілмейді
	Дағды 3: Жолаушыларға қызмет көрсету, багажды жүкті және поштаны өңдеу кезінде ҰҚБЖ және АҚБЖ жұмыс істеуін қамтамасыз ету	Машықтар: 1. Бөлімшеде кәсіби және корпоративтік мәдениетті, сондай-ақ оң қауіпсіздік мәдениетін қалыптастыру және тарату. 2. Қызметкерлердің қауіптер туралы ерікті және міндетті хабарламалар жүйесін енгізуді және танымал етуді ұйымдастыру. 3. Облыстағы бөлімше персоналының жұмыс нәтижелерін талдау. Ұшу қауіпсіздігі мен авиациялық қауіпсіздікті қолдау. 4. Тәуекелдерді азайту және бақылау шараларын әзірлеу. 5. Қызметкерлердің хабардарлығын арттыру үшін тренингтер ұйымдастыру. 6. Қауіпсіздікті сақтау рәсімдері мен түзету шараларын әзірлеуді ұйымдастыру.
	Білімдер: 1. Ұшу қауіпсіздігіне байланысты тәуекелдерді анықтау және талдау принциптері мен құралдары. 2. Адам факторының төтенше жағдайдағы адамның мінез-құлқына әсері. 3. Ұжымдағы тиімді өзара әрекеттесу принциптері және жанжалды жағдайлардың себептері. 5. Қауіпті жүктерді тасымалдау ережелері. 6. Жүктеу және туралау принциптері. 7. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы қорғау талаптары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Бейімділік Ұқыптылық Ынтымақтастық және өзара іс-қимыл Аналитикалық ойлау Ауызекі сөйлеу дағдылары Жазбаша қарым-қатынас жасау дағдылары Мотивация Келіссөз жүргізу шеберлігі Көп мәдениеттілік және ашықтық Көшбасшылық	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. ҚР әуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі туралы. ҚР Заңы. 2. ҚР азаматтық авиациясында бортсеріктердің жұмысын ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы. ҚР Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 20 наурыздағы № 308 бұйрығы. 3. Жолаушыларды, багажды, жүк-багажды және почта жөнелтілімдерін темір жол көлігімен тасымалдау қағидаларын бекіту туралы. ҚР Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 30 сәуірдегі № 545 бұйрығы. 4. ҚР азаматтық авиациясында ұшуды жүргізу қағидаларын бекіту туралы. ҚР Инвестициялар және даму министрінің міндетін атқарушы 2017 жылғы 28 шілдедегі № 509 бұйрығы. 5. ҚР Еңбек кодексі. 6. Ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз етуге қатысатын авиация персоналының кәсіптік даярлығының үлгілік бағдарламасын бекіту туралы. ҚР Көлік және коммуникация министрінің 2013 жылғы 28 қыркүйектегі № 764 бұйрығы. 7. Әуе кемесінің бортында мінез-құлық қағидаларын бекіту туралы. ҚР Инвестициялар және даму министрінің 2017 жылғы 30 маусымдағы № 416 бұйрығы. 8. Азаматтық және эксперименттік авиацияда деректерді ұсыну мен авиациялық оқиғалар мен оқыс оқиғаларды тергеп-тексеру қағидаларын бекіту туралы. ҚР Инвестициялар және даму министрінің 2017 жылғы 27 шілдедегі № 505 бұйрығы	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі: 8	Кәсіптің атауы: Мекемелердің, ұйымдар мен кәсіпорындардың бірінші басшылары (Бас директор, басқарма төрағасы, жедел қызмет жөніндегі вице-президент)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

21. Мемлекеттік органның атауы:
Қазақстан Республикасының Көлік министрлігі
Орындаушы:
Мырзағалиев Ербакыт Орынгалиевич, +7 (717) 257 21 91, e.myrzagaliev@transport.gov.kz
22. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):
«Азаматтық авиация академиясы» АҚ
Жоба жетекшісі:
Жакупов Кайрат Булатович
E-mail: k.zhakupov@agakaz.kz
Телефон нөмірі: +7 (701) 158 54 52
Орындаушылар:
Бекметова Нафиса Маратовна, +7 (705) 806 01 86, n.bekmetova@agakaz.kz
23. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 08.11.2024 г.
24. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 18.11.2024 г.
25. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 04.12.2024 г.
26. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2024 г.
27. Болжамды қайта қарау күні: 31.12.2027 г.